

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Sanctos omnes, plerosq[ue] etiam Principes viros virginis Deiparæ
devotissimos, ac studiosissimos fuisse, & nonnullorum exempla, quæ hanc
devotionem suadent. Cap. 35

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

SANCTOS OMNES, PLEROSQUE ETIAM PRINCIPES
viros Virginis Deiparæ deuotissimos, ac studiosissimos fuisse,
& nonnullorum exempla, quæ hanc
deuotionem suadent.

CAPVT XXXV.

S Y M M A R I V M.

Sancti aliquot, viri item nonnulli insignes Deipara studiosissimi num. 1. & seq.
S. Nicolaus Miræ Episcopus num. 3.
S. Martinus Episcopus ibid.
S. Gerardus Episcopus in Hungaria, & martyr num. 4.
S. Anno Archiepiscopus Coloniensis ibid.
Carthusianorum Ordo ibid.
S. Bernardus Abbas num. 5.
S. Dominicus, & Ordo Prædicatorum, & de Rosario num. 6. & 7.
S. Franciscus, & Ordo Minorum, & de Corona num. 8. & 9.
S. Antonius de Padua num. 10.
S. Thomas Aquinas num. 11.
S. Bonaventura num. 12.
S. Albertus Carmelita num. 13.
B. Maria de Oegnis ibid.
B. Andreas Carmelita Episcopus Fesulanus numero 14.
S. Catharina Senensis num. 15.
S. Vincentius Ferrerius num. 16.
S. Bernardina Senensis num. 17.
B. Laurentius Iustinianus Patriarcha Venetus.
Dionysius Carthusianus num. 18.
B. Ignatius Loyola, & Societas Iesu numer. 19. & sequentibus.
B. Franciscus Xauerus uirum. 29.
B. Consalvus Sylmeria num. 30.
B. Stanislaus Kostka num. 31.
B. Aloysius Consaga num. 32.
S. Carolus Borromeus Cardinalis Archiepiscopus Mediolanensis num. 33.
B. Philippus Nerius fundator Congregationis Oratorij num. 34.

SECVLARES.

*Constantinus Imperator, & Ciuitas Constanti-
nopolitana num. 35.*

Nances Dux Iustiniani Imperatoris ibid.

Ludouicus Pius Imperator nu. 36.

S. Henricus Imperator ibid.

S. Stephanus Rex Hungaria nu. 37.

*Ioannes Comnenus Imperator Constantinopoli-
tanus ibidem.*

*Henricus infans Portugallia, & Indica nauigatio
num. 39.*

Eptimo ad Virginis deuotionem cunctos magno pere permouere debet, cum Sanctorum omnium complurium virorum insignium, qui Deiparæ studiosissimi, deuotissimi que fuerunt, exemplū. De magnis enim Sanctis Deiparam omnium ueneratione prosequentibus illud Psalm. 44. *Vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis merito intelligunt Athanasius serm. de Deip. Andreas Cret. oratio. 2. de dorm. Damascenus orat. 1. de Natiu Gregorius Papa II. in Epistol. ad Germanum quæ habetur in 7. Synod. Act. 4. & Ecclesia in missa Annunciationis B. Virgin. hunc Psalmi versiculam eidem accommodat. Et quidem veteris testamenti Patribus Deipara longè ante coelitus est repromissa; mysticis etiam figurarum miraculis, variisque Prophetarum oraculis iam, tum ab ipsis nacentis mundi, in itijis minime dubijs significationibus à Deo optimo demonstrata est, ut propterea Damascenus lib. 4. de fide capitul. 15. Deipara, inquit, ante secula præcognitio Dei consilio prædestinata est, & diuersis similitudinibus, & oraculis Prophetarum per Spiritum sanctum figurata, & prædicata prædestinato tempore ex Dauidica radice pullulauit.*

Et primo quidem cum Gen. 2. Deus ad fer. Gen. 1. pentem dixit, *Inimicitias ponam inter te, & mulierem, id de Virgine Deipara prænunciatum esse certum est, ut capit. 22. ostendimus, Hanc asiam, inquit Bernard. sermone Signo, magni Bernardi Sacerdotalis virga dum sine radice floruit, hanc*

Deipara hanc Gedeonia vultus, dum in medio secca arva
 maduit: hanc in Exechielis visione Orientalis
 Portæ, quæ nulli unquam passus præsignabat: hanc
 denique præ cæteris Isaias nunc Virgam de radice
 Jesse orituram promittebat, nunc eisdem Vir-
 ginem parituram. Ita Bernar. Hinc factum
 est, vt sic à Deo promissa, & Patriarchis, ac
 Prophetis præcognita, retroactis seculis, sum-
 mis votis ab eis fuerit desiderata: vt non im-
 merito Virgini etiam accommodari possit il-
 lud ex Gen. 49. *Desiderium collum aternorum*:
 Nam præter Angelos, quibus, vt dixi ca. 5. ma-
 nifestata fuit ab initio creationis eorum, ac
 proinde ab Angelis sanctis, qui dicuntur Col-
 les aterni, seu immortales nunquam finem
 habituri, desiderata fuit, ipse quoque Deus ex
 Plat. 44. concupiuit speciem eius, vt ca. 5. o-
 stendi, & Bernar. epist. 174. eam desideratam
 gentibus vocat, & hom. 2. super missus est:
*Quam, inquit, aliam requirebas Salomon cum
 dicebat, Mulier est fortis quis inueniet? & hom. 4.
 Expectatam à Jacob eam dicit. & sermo. Signi-
 magn. hanc mulierem Virginem parientem
 in Rubo ardente significatam admiratur Moy-
 ses, & curiosius desiderat inueniri: Vadam, in-
 quit, & videbo visionem hanc magnam. S. Bo-
 nauent in Litan. B. Virg. eam Matrem mundo
 desiderabilem. & S. Ignat. in epist. ad Ioan. V-
 niuersis admirandam, & cunctis desiderabilem
 affirmant. Ideo Methodius in hypapantem
 Virg. sic alloquitur: *Benedicta tu celeberrima,
 & desideratissima. Verum hac de re nos supra
 ca. 5. & 17. nonnulla egimus. Nunc ad Sanctos
 noui testamenti veniamus, qui erga Deiparam
 singulari studio ferebantur, eiusq; præconia
 celebrarunt. Sanè de SS. Apostolis generatim
 Dionys. c. 3. de diu. nom. illud meminit præ-
 didit, (quem admodum exponit Damascenus
 orat. 2. de dorm.) eos conuenisse ad videndum
 corpus Deiparæ in eius dormitione, & vt quif-
 que idoneus erat, infinitam Dei bonitatem lau-
 dasse. Hierotheum quoq; diuino numine as-
 flatum post Apostolos diuinum laudatorem
 existimatum; affirmat etiam non solum se, &
 Timotheum: sed multos etiam ex præcipuis
 Apostolorum discipulis ibi ad fuisse, quos om-
 nes ad Deum in Deipara laudandum conue-
 nisse testatur. hæc ex S. Dionysio.*
 2. S. Iacobus dictus Maior, Cæsar augustæ
 in Hispania Virgini adhuc superstitii sacellum,
 quod à Virgine de Pilari, id est Columna, in
 qua Virgo illi apparuerat, nuncupatur excita-*

dum curauit, quod in hunc usque diem magna
 pietate, ac frequentia celebratur. S. Iacobus
 Apost. dictus frater Domini, quid de sanctissi-
 ma Virgine senserit, ex ijs, quæ in sua Liturgia
 præscripsit, de quo cap. superiori diximus, la-
 tis apparet. De S. Ioanne Apostolo, cui sin-
 gulare erga Virginem obsequium à Christo est
 commendatum, nihil attinet dicere. S. Ignatius
 mart. auditor Ioannis Apost. magnum erga
 Virginem pietatis studium indicat: nam in
 epistolis, quas ad S. Ioannem dedit, Virginem
 vocat *cæleste prodigium, & sacratissimum spe-
 culum, & in epist. ad Virginem sic orat eam:
 Neophytus, inquit, qui mecum sunt ex te, & per te,
 & in te confortemur. Harum epistolarum me-
 minit S. Bernardus serm. 7. in Psal. 90. & alij
 apud Sixtum Senensem lib. 2. Biblioth. sanctæ
 in verbo Maria. S. Irenæus contra hæreses
 lib. 3. cap. 33. & lib. 5. ca. 19. cuius verba citauit
 cap. 17 & 27. aperte ostendit, quam studiosus
 fuerit Deiparæ. De Iustina Virg. & mart.
 quomodo suam virginitatem Deiparæ com-
 mendans. demonem vicerit, quæ & Cypria-
 num Magum conuenit, testatur Nazianzenus,
 vt dixi cap. 20. qui etiam plura in tragodia de
 Chris. patien. præclara de Virgine loquitur,
 quæ in hoc opere interdum refulimus. Ter-
 tullianus de præscript. hæretic. *Beatissimam, Tertull.
 ac gloriosissimam* eam vocat. S. Cyprian. mart. S. Cypria.
 & Episc. Carthaginensis præclare de B. Virg.
 in serm. de Chr. Nat. loquitur: *Nec sustinuit, in-
 quit, iniuria, vt illud vas electionis, hoc est Vir-
 go sanctissima, communibus lassaretur iniurijs,
 quoniam pluribus à cæteris differens natura com-
 municabat, non culpa, & mox: Vnde vt in matris
 plenitudo gratia, vt Virgini abundantior gloria
 debebatur. Non commemorabo verba quibus
 suam erga Virginem pietatem declararunt. Me-
 thodius Tyrif. Episcop. & mart. in orat. in Dom-
 hypapantem, Gregorius Thaumaturgus, Atha-
 nasius, Basilus in sua Liturgia, Nazianzenus,
 de ea præ-
 Nyssenus, Ambrosius, Ephræm, Epiphanius,
 Hieronymus, Chrysostomus in sua præsertim
 Liturgia, Augustinus, Petrus Chrysológus,
 Cyrillus Alexandrinus, Fulgentius, Sophro-
 nius, Andreas Cretenensis, Georgius Nicome-
 diensis, Chrysippus, Hefichius, S. Gregorius,
 Magnus, Ildefonsus, qui ob Deiparæ virgi-
 nitatem contra Hæreticos verbo, & libro lu-
 culentissimo edito defensionem, vestem ad sacri-
 ficandum, munus ab eadem Virgine accepit. Ex Maria
 teste nostro Ioanne Mariana lib. 6. de reb. na.**

S. Iacobus
frater Do-
mini.S. Ioannes
Apostolus.
S. Ignat.

S. Irenæus.

Nazianz.

Tertull.
S. Cypria.S. Au-
res deuoti-
beatissimæ
Virginis
de ea præ-
clare ali-
qua tradi-
derunt.Ex Maria
na.

hispan.ca.10.venerabilis Beda, Auctor, ille, qui ob humilitatem, Idiota appellari voluit, verū nihil Idiotæ præter nomen habuit. Germanus Patriarcha Constantinopolitanus, Damasus, Petrus Damianus, Anselmus, Bernardus, Honorius Augustodænis, Fulbertus Carnotensis Episcopus, S. Bruno Carthusianorum Inceptor, Rupertus Tuitiensis, qui teste Trémio precibus à Virgine scripturarum scientiam, quam ingenium negauerat, tantam est consecutus, vt suo tempore (vixit autem annum à Christo Domino circiter 1130.) sibi similem habuerit neminem. Richardus à S. Victore, Cæsius, Albertus Magnus, Alexander Aletis, Vincentius Beluacensis, S. Thomas Aquinas, S. Bonaventura, Scotus, Franciscus Mayro Doctor illuminatus, Hugo Cardinalis, S. Vincennus Ferrerius, Ioan. Geslon, S. Bernardinus Senensis, B. Laurentius Iustinianus, Dionysius Carthusianus, S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, Gabriel Biel, & alij quam plurimi, quos studio breuitatis omittimus. Hos autem, quos sine suorum locorum, & exemplorum appositione nominauimus, non sine causa vnum in locum compulimus, & tanquam in turbam coniecimus; Cum enim in hoc opere eorum testimonijs, seu vitæ exemplis in virginis laudibus explicandis non infrequenter vsi fuerimus, eadem sæpius iterata non fuit operæ pretium, certè ex ijs facile constitui potest qua religione, & obseruantia erga Virginem fuerint. satis erit si pauca dumtaxat, eaque lectissima, tum veterum, tum recentiorum erga Virginem exempla pietatis, ac deuotionis exponam.

S. NICOLAÏ EPISCOPVS.

S. Nicolaus & *S. Nicolaus* Myræ Episcopus non minus virtutis sanctimoniam, quam miraculorum gloria celeberrimus, qua pietate erga Virginem fuerit intelligi facile potest ex eo, quod illi Virgo sanctissima singulari benignitate contulisse dicitur, & à Methodio Patriarcha Constantinopolitano in actis S. Nicolai manu scriptis, quorum meminit Ioannes Diaconus in vita eiusdem S. Nicolai apud Lippomanum tom. 5. & Baronius in notis ad martyrologium die 8. Decembris narratur his verbis: Noctè quadam S. Nicolaus iuxta se vidit Saluatoris nostri maiestatem ad stare, librumque sibi Euangeliorum auro, & gemmis decoratum por-

rigere: ab alio latere sanctam aspicit Dei genitricem Omophorium pontificale (pallium nigrum à Christo humeros sibi ponere, elapsis post modum diebus paucis defuncto Ioanne Myræ Antistite, Nicolaus eiusdem Ciuitatis Episcopus creatur. hæc ibi. Cum verò postea pontificalia adæpta illi fuissent, à Deipara restituta fuerunt, quod multi doctores græci, & inter latinos Petrus de Natalibus in Catalogo sanctorum lib. 1. cap. 33. ita testatur. Fertur B. Nicolaum iam senem Niceno Concilio interfuisse, & quendam Ariarium zelo fidei in maxillam percussisse ob idque à Concilio Mitra, & Pallio priuatum extitisse: propter quod vt plurimum sine mitra depingitur. sed dum aliquando missam Virginis, cuius erat deuotus, in pontificalibus celebraret, & priuationem mitræ, & pallij defleret quasi zelo nimio fidei ablata, ecce cunctis videntibus duo Angeli astitērunt, quorum vnus mitram, alius pallium sibi diuinitus restituerunt, & ex tunc insignia re assumpti sibi cælitus restituta hæc Petrus de Natalibus, Ioannes verò Studita Monachus, dictus Damascenus, diuersus ab illo celebri Damasceno, in sermonibus, quos de sanctis idioma Græco vulgari conscripsit, testatur à Christo, & Deipara Pontificalia S. Nicolao restituta: quare id quod Petrus de Natalibus gestum narrat in missa Virginis hic asserit à Virgine ipsa factū subsequenti nocte, postea quam Pontificalibus S. Nicolai priuatus erat, Sandè in imagine S. Nicolai id significatur, in qua ad eius dexteram Christus Dominus Euangeliorum codicem, ad sinistram verò Deæ genitricis pallium eidem porrigere cernuntur, & inter præclara S. Nicolai facinora, quæ circa eius imaginem habentur, id quod in missa ei contigit memorauimus, typis expressum cernitur, addito hoc dystico.

Ob colaphum heretico impactum decora alia Tiara,

Dempta tibi à Patribus Calica Virgo refert.

Nec illud silebo ꝑ cum reuelatio de Virg. Elsinæ Conceptione die 8. Decembr. celebranda ca. Abbatibus facta est Elsinæ Abbati Rhemenfi in mari recentissimum naufragium cum socijs timentis Iacob de (quam reuelationem refert Iacob. de Voragi. Voragum in festo Conceptionis Virgin. illamque ci. Baronius in notis ad martyrologium ad Bernardum diem 8. Decembr. cuiusq; meminit subobscure Petrus de Bernat.

Natal. Arnol. Vovyr. Celebran. de Conce. pions Dei para reue. latio à S. Nicolao habita.

Bernar. epi. 174. ad Lugdunenses) legimus apud Petrum de Natalibus in Catalogo Sanctorum libr. 1. cap. 42. & apud Arnoldum Wyon libr. 5. Ligni vitæ c. 103. S. Nicolaum Episcopum mira claritate fulgentem Pontificali habitu de coratum à Dei genitrice ad hanc de festo Conceptionis revelationem faciendam, illosque à naufragio liberandos esse transmissam. ex quo S. Nicolai dum viueret singularem erga Virginem pietatem colligere possumus, quippe qui ad hoc munus obsecundum, quod ad Virginis gloriam sectabat, ab eadem sit delectus: nec mirum Pontificalibus, quæ sibi Deipara primum dederat, & deinde ablata restituerat, indutum in eisdem obsequium naufragantibus apparuisse.

S. MARTINUS EPISCOPUS.

S. Martini Toronensis Episcopi. B. Virgo. ne, ab hisq. SS. vinctur. Severus Sulpitius.

S. Martinus Turonensis Episcopus in Deum religione, ac miraculis longè clarissimus ob suam egregiam in Virginem pietatem dignus à B. Virgo vitæ ejusdem, B. Virgo cum S. Tecla, & Agnete veniret, quod non eo tantum die, Severus Sulpitius aliquid coelitus illi accidisse animadvertens, fumis precibus ab eo id extorsit, sed frequenter Martinus se ab eis confectus est visitari.

S. GERARDUS EPISCOPUS IN HUNGARIA & martyr.

S. Gerardi Episcopi Canadensis & martyris. Deiparam pietatis. S. Stephani Hungaria Rex.

S. Gerardus Episcopus Canadensis in Pannonia & martyr, Deiparæ impense addictus Venetis parentibus ortus, puer monasticum institutum complexus, ad Christi Domini sepulchrum inuisendum proficiscitur: cum quæ in Pannoniam pervenisset, à S. Stephano Hungariæ Rege peramanter exceptus est. Is post aliquot annos in Eremito apud Hungaros sancte tractatos studio S. Stephani regis Episcopus consecratus in Ecclesia S. Georgij martyris, ad honorem Dei Genitricis aram erexit, ante quam thuribulum argenteum collocavit duosque profectæ ætatis homines adhibuit, qui jugiter vigilarent, atque operam darent, ne ulla unquam hora thymiana ibi deesset: singulis quoque sabbatis cum novem lectionibus, ut in festo Assumptionis, magnique laudem præconijs, devotionis suæ officium illic explebat. Cæteris autem diebus matu-

tinis, & vespertinis precibus absolutis, bis cum processione eo venire solebat; Reis Deiparæ nomine veniam petentibus facillè ignoscebat, ei auctore ab Hungaris nomen ipsum matris Dei non prononciatur; sed Domina vocatur quod si prononciatur illius nomen, statim flexis genibus, & demissis in terram capitibus se se inclinant, atque adeo Pannonia à sancto Rege suo Stephano Familia S. Mariæ est appellata. tandem martyrij palmam primum in Pannonia est consecutus anno 1042. cujus festum in martyrologio ascribitur die 24. Septemb. hæc ex ejus vita apud Surium tom. 5.

S. ANNO ARCHIEPISCOPVS COLONIENSIS.

S. Anno Archiepiscopi Colonien. S. Anno Archiepiscopi Colonien. S. Anno Archiepiscopi Colonien.

S. Anno Archiepiscopus Colonienfis, cujus dies in martyrol. 4 Decembr. recoli. tur ecclesiasticæ libertatis propugnator strenuus, migravit ad Dominum anno salutis 1075. de quo auctor ejus vitæ lib. 1. cap. 16. apud Surium tom. 6. Monasterium, inquit, quod dicitur ad gradus, in honorem sanctissimæ Dei genitricis Mariæ, factis fundamentis erexit, omnique varij deconsuelegantia pulchre distinctum consecravit prædij ad triginta Canonicorum sufficientiam copiosè de legatis, quos undique scientia, vita, vel moribus exquisitos illic adunarat. Ipse verò speciali devotione dilectæ sibi Domine totius inhærens cum ejus patrocinij Animum credidisset, etiâ sepulchrum in eodem sibi monasterio adhuc futurorum nefcius extruxit. hæc in ejus vita apud Surium.

CARTHUSIANORVM ORDO

In vita S. Brunonis Patres Carthusiani monestria per Virg. nom. libentis.

Cum Patres Carthusiani Religiosissimi evocato Romam S. Brunone eorum fundatore ab Urbano II. magna quadam reverentia, & pusillanimitate propter susceptæ vilitate, & loci horrorem, ac vastitatem, nec non propter quorundam obtruncatorum eos deterrimentum linguas, exagitantur, apparuit eis vir quidam venerabilis canonicus, crispo capillo, qui Dei nomine illis pollicitus est Deiparam eos in loco vito deserto conservaturam, si in eius honorem preces virginis horarias quotidie recitarent: cumque repente his dictis ab eorum oculis se subduxisset.

Illiuscredibili lætitiæ affecti Dei Genitricem patronam totius Carthusiani instituti sibi delegerunt, una cum S. Iohanne Baptista: hominem verò, qui illis apparuerat S. Petrum Apostolum fuisse existimaverunt. hæc ex vita S. Brunonis apud Surium mense Octobri.

Surium.

S. EDMUNDVS CANTVARIENSIS
Archiepiscopus.

S. Edmundi Cantuariensis Episcopi erga Deiparæ devotio

Sed mundus Cantuariensis Archiepiscopus, adolefcentis Dei Genitrici se commendans, coram ejus imagine castitatis votum nuncupavit, eamque sibi in sponsam delegit, atque annulum, in quo inscripta erat saluatio Angelica, digito ejus infixit: quo ex tempore in suis necessitatibus præsentissimam in ea expertus est opem. quin etiam annulo suo, cum quo post obitum, ut solent Pontifices, est sepultus insculpta fuit saluatio Angelica. In Prato quodam Oxoniæ cum se à sodalibus subduxisset, ne conscientie puritatem nugis puerilibus, vel ociosis sermonibus contaminaret, pueri

Pueri Jesu colloquio perfruitur

Jesu visione, ac colloquio est perfruitus, ex quo tempore in ejus passione meditando diu, nocteque versabatur: quotidie devotè, ac reuerenter in honorem Deiparæ, & S. Ioan. Euang.

à S. Io. Euangelista monetur ne assuetas erga Deiparam preces omittat.

precem quandam, cujus initium est, O Intermerata, &c. recitabat cumque propter studiorum occupationem aliquando illius dicendæ oblitus esset, proxima nocte à S. Iohanne, qui ferula lectum immanem ei prius minitari videbatur, mox blande admonetur, ne unquam precationem illam omitteret. Is cum artium magister publicè eas disciplinas profiteretur, Missæ factum audire, & preces canonicas quotidie recitare solebat; discipuli que suis persuasit, ut cum eo missæ sacrificio interessent. in Paræcia, in qua debebat, sacellum in Deiparæ honorem, quam singulari amore colebat, construendum curavit; cumque sacræ Theologiæ operam daret, beatissimæ Virginis imaginem eburneam coram se habebat, in cuius circuitu depictum erat nostræ redemptionis mysterium, ut cum lectione preces ad Deiparam conjungeret: Sacerdotio initiatus quotidie cum honoris canonicis horas sancti Spiritus, & Deiparæ persolvebat; quibus officium defunctorum adjuvare consuevit. tandem Cantuariensis Episcopus à Gregor. IX. inuitus creatur, in quo multa molesta à Rege, & Regni Proceribus pro ecclesiastica libertate

tuenda perpeffus, demum miraculis clarus excessit à vita, die 16. Nouembr. anno salutis 1240.

S. BERNARDVS.

Sanctus Bernardus ex Deiparæ uberibus, ejus singulari amoris significatione, sacratissimum lac fuisse dicitur, unde miram illam haussisse creditur, quam in omnibus à se editis libris, sed in ijs præsertim, in quibus de virgine sanctissima loquitur, manat cum pietate dulcedinem; cujus melliflua dicta crebro in hoc opere allegauimus. Is eximiam, quam erga Virginem gerebat pietatem, in suis scriptis abunde omnibus testatam reliquit, alijs que eandem pietatem vehementer commendat. In sermone enim de Aquæductu: *Filioli hæc, inquit, peccatorum scala, hæc mea maxima fiducia est, hæc tota ratio spei meæ.* Nec pro se solum Bernardus, sed & pro alijs Deiparam inuocare solitos erat, ut videre est in sermone. 2. Domit. post Epiphani. *Quoties mihi, necesse est fratres, post lacrymosas querimonias vestras, exorare matrem misericordiam, ut suggerat suo benignissimo filio, quoniam vinum non habeo: & ipsa, dico vobis charissimi, si præ à nobis pulsata fuerit non deerit necessitati nostræ, quoniam misericors est, & mater misericordia.* Ad hanc pietatem suos sæpè ita hortatur in hom. 2. *uper missus est: In periculis, in angustijs, in rebus dubijs Mariam cogita, Mariam inuoca: Non recedat ab ore, non recedat à corde, & ut impetres ejus orationis suffragium, non deseras conuersationis exemplum.* & sermone citato de Aquæductu in Natuiuit. Virg. *Totus medullis cordium, totis iracundiorum affectibus, & votis omnibus Mariam hanc veneremur, quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam.* & in fine ejusdem sermonis: *Quicquid illud est, quod offerre parat, Maria commendare memento, ut eodem aluo ad largitorem gratia gratia redeat, quo influxit.* Hæc pauca de multis, quæ Bernardus hac de re plene ore pronunciare solet: nec mirum, cum in multis Deiparæ benignitatem in se expertus fuerit. Illud non prætermittam, quod Willelmus Abbas S. Theodoric. B. Bernardo admodum familiaris in vita ejusdem, (quam eo viuente scribere cœpit) lib. 1. cap. 12. narrat his ferè verbis: *Cum aliquando Bernardus agrotaret ad mortem, & magnè dolo-*

S. Bernardus erga Virginem pietate singulari.

S. D. eius Virg. sing. pietate acc. Sur. Chr. Don. Salu. nem. lic. rec. Ros. ant.

S. Bernardus à B. Virgine sancti re. ref. Vna. S. Bernard.

doloribus vehementius urgeretur, misit unum ex fratribus adorandum ad iria, qua in Templo erant altaria, quorum unum in honorem erat Dei Genitricis, alterum S. Laurentij, tertium S. Benedicti. Eadem hora adfuit viro Dei, praedicta B. Virgo duobus istis stipata ministris, beato scilicet Laurentio, & B. Benedicto, aderant autem in ea suauitate, & serenitate, qua eos decebant, & tam manifeste, ut ex ipso introitu cellula personas discerneret singulorum, imponentesq; ei manus, & loca doloris, tactu p[er]fissimo lenientes, omnem primum agritudinem depulerunt, sicatus est enim illico p[er]legmatu riuus, & dolor omnis abcessit. sic ille.

S. DOMINICVS ORDINIS PRÆDICATORVM INSTITUTEV, eiusdemque Ordinis in Virginem pietas, & Rosarij institutio.

3. Domini
eius erga
Virginem
singularem
pietate
accensio,
Surius.
Chron. S.
Dominici
Salutatio
nem Ange-
licis rebro
recitabas
Rosarium
instituit.

Sanctus Dominicus cultor fuit Deiparæ religiosissimus, ut videre est in eius vita p[er] se, ac grauius conscripta, quæ habetur apud Surius tom. 4. & in 1. part. Chron. 5. Dominici lib. 1. cap. 11. vnde quæ hic commemoramus accepta sunt; enim in sanctissima Virgine secundum Deum omnem suam spem collocauerat, eiden; que se iugiter commendabat, atque ab ea vicissim multa, ea que singularia beneficia est consecutus. nihil verò nisi sub Virginis p[re]sidio aggredi solitus erat; salutatione angelica adeo delectabatur, ut eam fere temp[er] in ore haberet, idque alijs omnibus, quibus eum verlabatur, consuleret. In honorem quoque eiusdem Virginis instituit eam precandi formulam, quæ quidem salutationum angelicarum decadibus constat, p[re]missa ad singulas decadas oratione dominica, in quibus p[re]cipua vitæ, mortis & gloriæ Christi Domini, eiusque genitricis mysteria recoluntur: quod Pfalterium, propter patrem angelicarum salutationum cum Psalmis Dauidicis numerum; & Rosarium propter spiritalem suauitatem Deo, ac Deiparæ gratissimam appellant, atque ad illud recitandum per se, & per suos in concionibus omnes hortabatur. Cuius Rosarij in Christiana republica, ubi que gentium cum ingenti animarum fructu ministrum est propagata pietas; hoc armorum spiritualium genere S. Dominicus catholicos homines contra spirituales nequicias, & p[re]sertim contra Albigenes hæreticos

armabat; in quibus ad fidem reuocandis magno cum suo labore, eximia eiusdem eluxit charitas. 7 Romæ deinde cum apud Innocent. III. Ordinis sui confirmationem urgeret, visus est fibi vna cum S. Francisco à Deipara Christo offerri, ac destinari ad verbum Dei annuncian- dum, & peccatores conuertendos; quod per se, & per iui ordinis fratres strenuè efficere vterque studuit. Hinc est, quòd auctor eius vitæ lib. 6. cap. 6. Ordinem Prædicatorum vocat Florigerum Hortum manu Virginis plantatum, quem propter Virginis petrociniū tanta puritate enituisse scribit; vt, quodam egregio fratre referente, compertum sit eum ipsum intra breue tempus centum fratrum generales audiuisse confessiones, qui integra mente, & corpore inuoluto virginitatem conseruassent. Ex quo facile de aliorum puritate, & castimonia Virginis ope seruata conijci potest. Idem etiam lib. 2. vitæ S. Dominici cap. 12. à Virgine habitum, quo Ordo prædicatorum vitur, illis tributum scribit, cum prius Canonicorum Regulatum vestibus vterentur. & cap. 13. narrat S. Dominicum vidisse aliquando sui Ordinis fratrum innumeram multitudinem sub Virginis sanctissimæ (cui Christus ordinem eius se commisisse dicebat) pallio tantæ amplitudinis, vt totam celestem Ierusalem suauiter circumplecti videretur, ubi singularis cuiusdam protectionis cura, & peculiaris amoris brachijs Virgo sanctissimo illos circumplectebatur. Hoc ipsum teste eodem auctore lib. 6. ca. 6. vidit mulier quædam in Gallia Cisalpina, seu Longobardia, vt cap. 20. plenius diximus, quod cum ipsa istidem fratribus recitasset, ex ea die, inquit auctor vitæ S. Dominici loc. cit. tanta extitit Fratrum omnium erga Virginem matrem deuotio, & reuerentia, tantum eius laudandæ, & colendæ studium; tam sedulæ, ac feruentis ad eam preces tam ingens amor, tanta eius patrocinij fiducia, tam auida, & insatiabilis eius contemplatio, vt humano sermone non possit explicari. Proinde habebant in cellulis suis imagines Virginis filium gestantis in vlnis, itemque Saluatoris à cruce pendens, quarum intuitu memoria dormitans excitaretur, sensusq; extensor in vanas res propensum spiritum robore confirmarentur. hæc ille. Id ipsum confirmat S. Antonin. 3. part. hist. tit. 23. c. 10. qui addidit tam fuisse fratrum Ord. Prædicatorum erga Virginem deuotionem, vt post Matutinas, & Completo-

B. Virgo S. Dominici, & S. Franciscus ad Orbem conuersionem mittit. Vita S. Dominici. Ordo Prædicatorum erga Deiparam singulari- ter affectus.

Imagines Deiparæ in cellis

pletorium. altare B. Virginis, quandoque ordinis triplici ambientes in gyro, se ordinem ipsum deuotione mirabili ei commendarent. hæc S. Antoninus, qui etiam cap. 3 §. 1. testatur in principio fratres eius Ordinis dictos fratres Virginis Mariæ, sed postea dictos Ordinis Prædicatorum.

B. Confal- Sanè singulare hoc Ordinis Prædicatorum
mus ab A- erga Deiparam studium gratum sibi esse ipsa
marã ad declarauit, cum B. Confaluo ab Amaranta
Oracnem Lusitano de suscipiendo vitæ instituto delib-
pradica- ranti, eundem Ordinem, ad quem eum misit,
rum à B. hac periphrasi exprimere voluit: iussit enim,
Virgine pe- vt eum ordinem ingrederetur, vbi officium,
culiariter quod in sui honorem ingrederetur, vbi officium,
mittitur. quod in sui honorem recitabatur, à salutatio-
ne Angelica incipiebat, & in eandem salutatio-
nem desinebat, quod in Prædicatorum
religione fieri animaduertens. iterumque à
Virgine apertè in hoc confirmatus, habitum
Prædicatorum suscepit, vbi virtutibus &
tri oculis clarus sub mortem à Deipara

Chron. S. Angelorum multitudine stipata ad laborum
Dominici suorum mercedem vocatus, in pace quieuit,
quod plenius refertur in 1. par. Chron. S. Dom.
lib. 2. cap. 60. Quamuis non desint, qui existi-
ment eum S. Benedicti institutum complexum
fuisse, quod non est nostrum in præsentia di-
cernere. Virginis quoque sanctissimæ mater-
nam prouidentiam peculiariter experti sunt
ijdem Patres Dominicani, cum tempore In-
nocentij Quarti quadam tempestate ob priu-
legia eorum impedita iactarentur, & ad eius-
dem Virginis præsidium indictis precibus, &
quotidianis litanij confugissent: quæ cum re-
citarentur, visa est Deipara filium orare illis
verbis: *Fili exaudi eos: & breui Innocentio mor-
tuo, omnis illa quassatio cessauit, vt habetur in
ijsdem Chronicis part. 1. lib. 2. cap. 51. & 52.* Ex
hac Ordinis Prædicatorum in Virginem pie-
tate factum est, vt in eodem Ordine tanta ce-
lebritate in fine Completorij Salue Regina in
Deiparæ honorem omnibus fratribus omnino
ad templum conuenientibus decantetur; quo
tempore visa est aliquando Deipara sine
gulari ratione pro illis orare, quem-
admodum S. Antoninus 3. p.
histor. tit. 2 §. capite 3.
§. primo scri-
bit.

S. Anto-
ninus.

S. FRANCISCVS ORDINIS MI-
norum institutor, eiusdemq; Ordinis erga Vir-
ginem deuotio; nec non corona
instituto.

SANCTVS Franciscus, qui vnà cum S. Domi-
nico à Deipara, vt iam diximus, Christo S. Frã-
Domino oblatas, & ad præclarissimum ani-
marum ad Deum reuocandum munus est ra-
destinatus: Indicibili, inquit Bonauentura in
eius vita, cap. 9. matrem Domini complectebatur
amore, id quod Dominum malebat Fratrem
nobis effecit, & per eam simul misericordiam
consecutus: In ipsa post Christum præcipuè fidem,
eam sui, ac suorum aduocatam constituit, & in
eius honorem à festo Apostolorum Petri, & Pau-
li, usque ad festum Assumptionis deuotissimè
iunabat. Ita S. Bonauent. Ea deuotio efficit,
vt sanctus Franciscus hac precatone Deipa-
ram oraret ex Canisio lib. 5. cap. 27. Sancta
Maria Virgo, non est tibi similia nata in mundo in
mulieribus: Filia, & Ancilla Altissimi Regis Patris
caelestis: mater sanctissimi Domini nostri Iesu
Christi: Sponsa Spiritus sancti ora pro nobis cum
sancto Michaeli Archangelo, & omnibus virtu-
tibus caelorum, & omnibus Sanctis, tuum san-
ctissimum filium, dilectissimum Dominum, &
magistrum, Amen. Eadem quoque deuotio fe-
cit, vt Assisij in ecclesia beatissimæ Dei Geni-
tricis de Portiuncula olim deserta, sedem col-
locarit suam, eamque ecclesiam (quod eius fuit
in Deiparam studium) pleni tempore æsti-
mauerit, teste eodem Bonauent. c. 2. vbi de ea
ecclesia agens, sic scribit: *Hanc cum vir Dei sic
deuotè etiam conspiceret, ob deuotionem teruentem,
quam habebat ad Dominam mundi, cepit illic
assidue pro ipsius reparatione morari: consistens
autem iuxta nomen ipsius Ecclesia, quo ab antiquo
sancta Maria de Angelis vocabatur, Angelicatum
ibi visitationum frequentiam, pedem fixit ibidem,
propter reuerentiam Angelorum, amoremq; præ-
cipuum Mariæ Christi. Hunc locum vir Sanctus
amauit præ cæteris mundi locis: Hic etiam humi-
liter cepit, hic virtuosè profecit, hic feliciter con-
summat, hunc in morte fratribus tanquam Vir-
ginis charissimum commendauit, & cap. 14. cum
de S. Francisco morti proximo ageret: *Au san-
ctam Mariam de Portiuncula, inquit, se portari
poposuit, quatenus vbi acceperat spiritum gratiæ,
ibi redderet spiritum vite.* hæc omnia S. Bona-
uentura. Quin etiam in Chron. S. Francisci
par. 1.*

libri recon-
ditum. par. 1. lib. 2. cap. 73. legimus eum optasse, vt post obitum in hoc eodem B. Virginis de Portiuncula Templo, ad quod uicinis singulari ferebatur affectu, cor suum recederetur, quod etiam existimatur Angelorum manibus eo delatum, in quodam eius templi sacello ad hanc vsque diem asseruari. Sanè cum Indulgentiam plenariam iis, qui peccata sua ritè confessi, Ecclesiam de Portiuncula uisitauerint, à Christo Domino peteret, illicd Virginem, quæ ad filij dexteram affidebat, inuocauit; eaque beneficij mediatrice ad filium adhibita, petitionis suæ fructum est consecutus; vt videre est in libro Conformitatum S. Francisci lib. 1. conform. 2. & in Chronic. eiusdem loc. cit. cap. 1. & 2.

Indulgentiam à Christo per Deiparâ Chronic. quilibet cõformitatũ S. Francisci.
9 Ordo porò Minorum tanti Patris monita, ac vestigia secutus pietatem erga Deiparam studiosissimè coluit: nam inter alia multa, vt dicemus, diligenter in concionibus propagauit eam precandi formulam, quam Coronam appellant, quæ 63. salutationibus Angelicis constat, interjecta ordine quodam septies oratione Dominica, & pro sententia illa, quæ Virginem sanctissimã ab omni originali culpa immunem prædicat, acerrimè superioribus seculis, & deinceps propugnauit. Et quidem, quod spectat ad Coronam Virginis Peibartus de Temesuar Ord. Minorum de Observantia in opere quodam, quod Stellarium Coronæ gloriosissimæ Virginis appellauit, & Sixto IV. qui sedit anno 1471. vt cap. 34. diximus, dicitur, lib. 2. par. 2. art. 3. refert quoddam de ea miraculum, quod à B. Io. Capistrano viro grauissimo, & sanctissimo euulgatum asserit, à quo potuit illud accepisse Pelbartus, quippè qui eodem tempore cum eo vixit. Cum Clericus quidam in seculari habitu quotidie seruo florum B. Virginis Imaginem coronare solitus, Ordinem Minorum suscepisset, & post aliquod tempus ad seculum redire vellet, quod in Religione seruum illud ex floribus B. Virgini more suo offerre non posset, ei oranti Deipara apparuit, vetuitque hominem è religione discedere, simulque docuit seruum quoddam spirituale, ex salutationibus Angelicis & oratione Dominica in hunc modum constitutum sibi offerri, vt scilicet in memoriam septem gaudiorum, quorum ipsa sensu persuasa est, ad vnumquodque illorum semel orationem Dominicam Deo gratias agendo pro illo beneficio Virgini collato recitaret, cui

Ordo Minorũ erga Virgines sanctissimas.

Pelbartus

Corona B. Virginis quomodo incaperit. B. Ioan. Capistrano obiit anno 1456. in Hagarin.

Corona quomodo recitanda.

Chron. de Francisc.

salutationem angelicam, decies subnecteret præter vltimum in quo ter solum adijcienda erat salutio Angelica. Septem porò Virginis gaudia in hoc seruo recolenda, hæc sunt. Primum, quod habuit in Conceptione filij sui. Secundum, cum in vtero filium gestauit, & sanctam Elisabeth uisitauit. Tertium in Christi Natiuitate. Quartum, cum Christus à Magis agnitus, & adoratus est. Quintum, cum filium in templo inuenit, & inde eum ea simul descendens, erat illi subditus, ac dulcissimè cum ea est conuersatus. Sextum in Christi Resurrectione. Septimum cum assumpta est in cælum: & in hoc postremò post orationem Dominicam ter subnectenda est salutio Angelica, ita vt in vniuersum oratio Dominica septies, Angelica verò salutio ter, & sexages repetatur, qui numerus congruit annis, quibus ex nonnullorum sententia B. Virgo vixit in terris, de hoc tamen cap. 6. diligenter tractauimus: adiecitque B. Virgo seruum hoc longè gratius sibi futurum, quam seruum illud compactum ex floribus, quod singulis sibi diebus studiosè olim ab eo offerebatur. Is verò post aliquod tempus cum iter ageret cum socio in sylua quadam hanc Coronam Virgini perfoluebat: at qui in eadem sylua deitescabant latrones, pulcherrimam oculis viderunt Virginem oranti fratri astantem, & ad singulas salutationes angelicas rosam colligentem, confirmatilioque aureo, circulo cuidam alligantem; surquod serui & coronæ speciem præ se ferebat: absoluta oratione, latrones in fratres irruunt, importunè sciscitantur de Virgine illa; quam cum fratres non vidissent, negabant secum fuisse, & Deiparam, vt ab ijs liberarentur enixè rogabant: cum ecce Virgo sanctissima cœtu Angelorum stipata, & seruo illo quasi corona redimita apparetis grauius latrones illos inerepuit; & ad Angelos conuersa: *Ecces, inquit, qualis me corona ille frater ille ornauit: quod cum dixisset, ab eorum sese oculis subduxit: mox latrones scelerum pœnitentia ducti, religionem ingrediuntur: fratres verò ex eo tempore singulis diebus eò diligentius coronam Virgini offerre non cessarunt, quo eidem acceptam esse experimento tam manifesto didicerant.* Hoc ipsum refertur in Chronicis Minorum 3. part. lib. 1. cap. 35. vbi additur fratrem illum sanctè obijisse, atque hoc miraculum sub initium, quo cœpere Fratres Minores, quos vocant de Observantia, contigit: quos

O o o omnes

*ia Mino-
res Coro-
nā recita-
re solebāt.*

*De S. Ber-
nardo.*

*Ordo Mi-
norum pro
Conceptio-
ne Virgi-
nis imma-
culata.
Chron.
Minor.*

Mayro.

*Ambros.
Catherin.*

*Magister
Gulielm.*

omnes propterea coronam hanc recitare solebant, & in concionibus ad hanc precandi formam ita omnes adhortati sunt, ut in morem vniuersi populi Christiani iam sit inducta hæc in Chronicis. Quod quidem satis constat, cum nemo ferè sit inter Catholicos, qui seruum hoc ex globulis præcatorij secum non ferat. Adijciuntur præterea in Chronicis cap. 36. & 37. quamplurima huius coronæ miracula, quibus Deipara hoc pietatis genus sibi gratum esse apertè declarauit. Quin etiam sanctus Bernardus lenensis, teste eodem Pelbarto, quotidie Coronam hanc recitabat, eaque de causa à Deipara donum concionandi, & miracula edendi est consecutus: quod plenius infra in sancto Bernardino dicemus. Atque hæc de studio Ordinis Minorum in hac Virginis Corona recitanda, & apud alios propaganda sunt eicta.

Quod verò pertinet ad sententiam illam quæ tuetur Virginem beatissimam in sua conceptione ab omni originali culpa præseruata: scimus Ioannem Duns Scotum Doctorem cognomento Subtilem, de cuius sanctitate eeregium habet testimonium in Chronic. Minorum parte 2. libro 7. capite 3. acerrimè hanc sententiam tutatum esse: quam amplexati sunt eius discipuli Franciscus Mayro Doctor illuminatus, & vniuersa schola Scotistarum quin & reliqui omnes Ordinis Minorum, qui post Scoti ætatem fuerunt. Quamuis non me lateat aliquos ex eodem ordine Scoto antiquiores Virginis studiosissimos, S. Bonauenturam nimirum, Alexandrum Alensem, contrarium aliquando sensisse. Cæterum Ambrosius Catherinus opusculo pro immaculata Conceptione B. Virginis par. 1. c. de Scholasticorum opinionibus, testatur ferè de S. Bonauent. eum prope mortem retractasse quæ contra B. Virginis Cõceptionem immaculatã scripserat, idem quoq; asserit de Alexandro Alensi, quem ex eodem Catherino testatur Magister Gulielmus in 3. sent. similiter recantasse, & eius hac de re libellum ostensum fuisse Tolosæ, dum eiusmodi quæstio disputaretur. Hanc sententiam de immaculata Deiparæ conceptione post Scoti tempora, pleriq; omnes ex alijs scholis amplectuntur, quemadmodum c. 7. plenius dixi. Hæc paucis attigisse volui, ut ostenderem S. Francisci ordinem erga Virginem Deiparam in hac sententia, quæ ad eius gloriã facit,

propaganda studio fuisse maximè inflammatum.

S. ANTONIUS DE PADUA
Ordinis Minorum.

10 S. Antonius Patavinus vitæ sanctimonia, & miraculorum gloria illustris, Virginis beatissimæ fuit, quod instante eius exitu ab hac vita præ se tulit; facta enim confessione, hymnum Virginis, cuius initium est: *O gloriosa Domina*, canere cœpit; cuius hymni virtutem alias erat expertus: cum enim Satanas fructus concionum eius inuidens, nocte quadam sacre Quadragesimæ beati viri guttur magna vi compressisset, ut eum præfocaret; ipsæ beatissimæ Virginis Deiparæ nomen inuocans, & vitificæ crucis signum fronti imprimens, simulq; hunc hymnum: *O gloriosa Domina* depromens, nequissimum spiritum effugauit. hæc ex vita eius apud S. Antonium 13. Iun. tom. 3.

S. THOMAS AQUINAS ORDINIS PRÆDICATORUM.

11 S. Thomas de Aquino non Dominicanæ tantum familiæ, sed Ecclesiæ etiam vniuersæ sidus fulgentissimum, qui eximia non micis sanctitate, quàm doctrina præfulsit; iam inde in ipsis incunabulis præclarum futuræ, quo singularis eius erga Virginem pietatis, qua Virginis erga eum peculiaris tutelæ præfagium, accepit: cum enim adhuc infantulus à nutrice in balneo abluendus, cartulam è terra sponte sua sustulisset, eamque compressa manu arctè retineret, nutrice eam lauare cupienti, illamque è manu extrahere conanti, lacrymis acriter resistit. recognita mater ex infantis manu abluti iam, & vestibus induti egredere cartulam euulsi, in qua scripta visebatur salutatio angelica: infans cartulam ploratu instanter repetens, eam redditam mox deglutit: id potè nec miraculo, nec mysterio vacare piensque visum est; quod eximius olim Ecclesiæ Doctor futurus in eam cartulam primò incidisset, tantoque studio sibi eam coniunxisset, quæ Virginis sanctissimæ præconia, & nobilissimum Angeli à Deo nuntium, quo in Deigæ nitricis amplissimam dignitatem est euecta, continebatur, ut & eximiam scientiã diuinus potius,

potius, quam labore suo postea comparatam (quemadmodum F. Reginaldo dicere solebat) & virginis florem integre seruatam, virginis virginum Deiparæ apud filium patrociniis eam assecuturam non obscure præsignificaretur.

S. Thom. Et verò S. Thomas suam erga Virginem pietatem in libris à se editis, præsertim in summa Theologia, & in opusculo 8. quod est de salutandâ Angelica, aperte declarat, in quibus illius præstantiam singularem. & apud filium impetrandi præ alijs sanctis efficacitatem luculenter demonstrat, eiusque dignitatem contra varia hæresum monstra acerrime tutatur.

S. BONAVENTURA ORDINIS Minorum.

S. Bona- **S** Bonaventura ordinis Minorum, Doctor vere Seraphicus, alios quoque ad Dei amorem suis scriptis inflammans, eximia tum scientia, tum in Deiparam pietate illustris; præterea, quæ de Virgine in suis in Magistrum sententiarum Commentarijs præclare scriptis, pleraque opuscula, præsertim speculum B. Virginis edidit, in quibus Virgini sanctissimæ præconia non minus pie quam erudite et perferuntur. ex quibus nonnulla in hoc opere ad confirmanda ea, quæ dicebantur de promptissimus. Libet tamen in præsentia aliqua hic ascribere, ex quibus cognoscere liceat, quid tantus vir de oblatione, quam erga Virginem æmulari debemus, quamque in se ipsa exprimebat, senserit; Is igitur in Epistola quam vocat viginti quinque moralium tom. 2. opusculo: um, ubi quædam ad pie viuendum instructio traditur, in 13. memoriali sic habet: *Ut gloriosam Regnam Domini nostri matrem benedictam in summo habeat omni tempore venerationis affectum, & in cunctis ad eam de Virginis necessitatibus periculis, & pressuris, tanquam ad Refugium tutissimum se conuertat, ipsius tutela præsidium flagitando, eamque in tuam suscipiens advocatam, deuotissime, ac securè tuam et causam committat: quia mater est misericordie, quousque studens ei specialem, & singularem ei reuerentiam exhibeat; & ut sua deuotio sit ei accepta, & reuerentia grata, ipsius puritatem, & munditiam omni virtute, mente, & corpore imitabitur in se ipso seruando, toto conatu nitens humilitate, & mansuetudine, eius vestigia imitari.*

Bona- **S** Bonaventura ordinis Minorum, Doctor vere Seraphicus, alios quoque ad Dei amorem suis scriptis inflammans, eximia tum scientia, tum in Deiparam pietate illustris; præterea, quæ de Virgine in suis in Magistrum sententiarum Commentarijs præclare scriptis, pleraque opuscula, præsertim speculum B. Virginis edidit, in quibus Virgini sanctissimæ præconia non minus pie quam erudite et perferuntur. ex quibus nonnulla in hoc opere ad confirmanda ea, quæ dicebantur de promptissimus. Libet tamen in præsentia aliqua hic ascribere, ex quibus cognoscere liceat, quid tantus vir de oblatione, quam erga Virginem æmulari debemus, quamque in se ipsa exprimebat, senserit; Is igitur in Epistola quam vocat viginti quinque moralium tom. 2. opusculo: um, ubi quædam ad pie viuendum instructio traditur, in 13. memoriali sic habet: *Ut gloriosam Regnam Domini nostri matrem benedictam in summo habeat omni tempore venerationis affectum, & in cunctis ad eam de Virginis necessitatibus periculis, & pressuris, tanquam ad Refugium tutissimum se conuertat, ipsius tutela præsidium flagitando, eamque in tuam suscipiens advocatam, deuotissime, ac securè tuam et causam committat: quia mater est misericordie, quousque studens ei specialem, & singularem ei reuerentiam exhibeat; & ut sua deuotio sit ei accepta, & reuerentia grata, ipsius puritatem, & munditiam omni virtute, mente, & corpore imitabitur in se ipso seruando, toto conatu nitens humilitate, & mansuetudine, eius vestigia imitari.*

hæc Bonaventura. Idem in 3. dist. art. 1. q. 1 ad 4. *Virgo, inquit, auxiliatrix & amatrix est omnium fidelium suorum laudatorum, sicut illi qui tales sunt, experimento multiplici cognouerunt.* Idem tom. 2. opusculorum, in Litanijs B. Virginis sic eam inuocat: *Virgo, que tuos seruos exaltas, Virgo super omnes excellentius magnificanda; Virgo, quæ omnia laudant, & venerantur.* Idem piissimus Dei genitricis cultor instituit, ut sui Ordinis fratres populum hortarentur ad eandem salutandam, sigo campanæ auditio, quod post Completorium datur, quod creditum sit eam illa hora ab Angelo salutandam, quod in S. Bonaventuræ vita apud Surijs tom. 4. habetur.

S. Bona- **uentura** **ad saluta-** **tionem An-** **gelicam** **vesperi** **hortaba-** **tur.** **Surijs.**

S. ALBERTVS CARMELITA.

S Albertus Carmelitani Ordinis decus, S. Alberti Deiparæ ope in lucem editus, eandem præcipuo coluit studio. is enim in Sicilia parentibus natus est, qui annos circiter vigintifex in coniugio sterilitate laborauerant, ac votum Deiparæ nuncuparant; prolem, quam suscepissent masculinam, eidem ordini se consecraturus: Ordinem verò illum Deiparæ Virgini peculiariter consecratum puer ingressus, precibus, ieiunijs, aliisque pietatis operibus impensè addictus ad magnam peruenit sanctitatem: in miraculis, quæ edebat ad Christi nomen, sanctissimæ Virginis merita pie inuocare solebat: morti deinde proximus cum ea dulciter colloquebatur, & his salutatione Angelica cum alijs precibus recitata, sublati in cælum oculis, animam Deo, ac eius genitrici commendans, eorumque opem implorans in illis verbis: *In manus tuas Domine commendo spiritum meum, obdormiuit in Domino 7. idus Augusti anno Domini 1292. hæc ex vita eius apud Surijs mense Augusto.*

S. Alberti **Carme-** **litæ erga** **Virginem** **studiosus.**

Luc. 23.

B. MARIA DE OEGNIES.

BEATA Maria de Oegnies Niuellæ: Episcopatus Leodiensis orta, inter multas, easque præclarissimas, quibus clauit, virtutes Deiparæ studiosissima fuit, quod ex subiectis exemplis planum fiet; quotannis Ecclesiam Deiparæ Oegniensem ad duo milliana distitam rigente hyeme nudis pedibus vna ancilla comite inuisebat; & illo die, ac sequenti

B. Maria **de Oegnies** **erga Dei-** **param pie** **tatis.**

000 2

Cum Deiparæ Templum inuiseret Angelorum custodia periculum servabatur.

Lib. 2. Vita eius cap. 4.

Spiritus.

quenti nihil prorsus edebat, totamque noctem in Ecclesia peragil exigebat: qua in via flexuosa, nec satis ipsi cognita lumine quodam præeunte, & Angelis eam dextra, leuaque sustentantibus, nunquam errabat, & inter imbres ò cælo interdum ruentes diuinitus intacta redibat. Aliquando intra diei & noctis spatium millies, & centies flexens genua salutabat Deiparam; & hoc salutandi officium ad quadraginta dies continuabat in hunc modum Primus. enim sexcenties flexebat genua sine intermissione; deinde integrum psalterium stans legebat, & ad singulos psalmos Deiparæ flexis genibus salutationem angelicam offerebat Tum trecentis vicibus ad singulas genuflexiones virga se percutiebat, & tribus vicibus icibus copiosum è suo corpore extrahebat sanguinem. Tandem quinquages flexis simpliciter genibus sacrificium hoc consummabat. Cumque miro salutis animarum desiderio teneretur, multis lacrymis, ieiunijs, ac precibus à Domino obtinuit, ut concionandi officium, quod ipsa per se exequi non poterat, alteri conferret; quare Dominus cuidam concionatori huius sanctæ mulieris precibus exoratus cor præparauit, vires in labore suggestit, verbum ministravit, & fructus in auditoribus excitauit: ipsa verò pro eodem cum concionaretur beatissimæ Virgini centies salutationem angelicam offerebat. Tandem multis miraculis clara migravit è vita 24. Iunij anno 1273. de cuius castitate cum suo coniuge plura dicemus in tractatu de virginibus sect. 8. hæc ex eius vita à Iacobo Vitriaco Cardinali, qui eodem tempore vixit, grauitè conscripta apud Surium tom. 3.

ret; ad bonam tamen frugem reuocatus, in Carmelitatum Templo beatissimæ Virginis apud filium patrociniū multis lacrymis ad eius aram implorans, eorundem Patrum institutum libentissimis parentibus decimoquinto ætatis suæ anno est amplexus, quàm verò charus Virgini fuerit illud declarat, quod cum in eo ordine magnis religiosæ humilitatis, obedientiæ, mortificationis, silentij, orationis, aliarumque virtutum meritis floreret, & sacerdotij sui primitias oblaturus, in conuentum Siluarum extra Florentiam se recepisset; quo apparatus, quem cognati ad eam solemnitate moliebantur, effugeret, ei primis factis deuotissime operanti, beatissima Virgo Angelorum coetu stipata apprensus dixit: *Seruus meus es tu, quia ego elegi te, & in te glorior: quæ cum diceret, sensim sese in auras sustulit: Joannem Corsinum est sua cognatione morbo, quem Lupum vocant, laborantem hortatus est, ut lusoribus, quorum consuetudine ad leuandum morbum utebatur, exclusis, ieiunijs vacaret, & beatissimam Virginem summis precibus dies octo flectere niteretur, quod cum is mira deuotione perfecisset, pristina valetudini est restitutus. Mox cum Fesulanus creatus esset Episcopus, eam Ecclesiam strenuè administravit: cumque ea, qua Christus Dominus natus est, nocte rem diuinam sollempniter faceret, Virgo beatissima ei apparuit, obitusque sui diem in festo Epiphaniæ proximis mensis Ianuarij prædixit: qui ingenti lætitia repletus eo die anno 1373. ætatis 71. miraculis in vita, & post mortem clarus, migravit in cælum.*

SANCTA CATHARINA SENENSIS
Ordinis Dominicanorum.

BEATVS ANDREAS CARMELITA
Episcopus Fesulanus.

14 BEATVS Andreas Episcopus Fesulanus B. Andre nobis Florentiæ Corsinorum familia, as Corsi. Deiparæ perquam studiosus fuit: cum enim Fesulanus eius parentes diu stiles primitias Deo offerendas esse iuxta illud Exod. 22. audissent, ut parâ pie Deo, eiusque Genitrici gratam oblationem rate fuit facerent; primogenitum, quem genuissent, singulari. Mariæ se daturos vouerunt: ac non ita mul. Exod. 22. to post Virginis ope Andream filium susce. E us. ma perunt: qui etsi in adolescentia viam quam ter in par- dam viuendi liberiozem esset ingressus, ac tu laboras saniora parentum consilia procaciter respue-

S. Catharina Senensis præclarissimis Dei donis ornata, ab infantia sua Deiparam singulari pietate coluit: cum enim annum circiter quintum ageret, salutationem angelicam crebrò eidem Deiparæ offerebat, & diuinitus edocta per gradus paternæ domus ascendendo, & descendendo, ad singulos sexis genibus eandem salutationem angelicam Virgini matri reuerenter pronunciauit, idque Deiparæ gratum fuisse illud augumentum est, quod per eosdem gradus ascendendo, & descendendo, Angelorum ministerio, ut plurimum ferebatur, ita ut pedibus eos non attinge-

eandem imaginem non raro accedebat, coronam beatæ Virginis quotidie mira cum animi pietate recitabat; eaque de causa magnis à Peibartus in Stellario lib. 2. part. 2. art. 3. agens de corona Virginis testatur his verbis, Cum ista corona in usum plurimorum venisset S. Bernardinus de Senis Ord. Min. de Obseru. quotidie eam ob orationem Virginis perorabat: cuius die quadam orans ipsam coronam, apparuit beata Virgo dicens: O mi deuote famule multum mihi complacui in tua deuotione, ecce quia me hac corona quotidie honorasti, impetravi à filio meo tibi gratiam miracula faciendi, & predicandi: Et eandem scias te in celo mecum sine fine lataturum,

Peibartus.

S. Bernardinus Senensis coronam recitantis Deipara apparet.

Plurima in eandem munera confert.

partem meorum gaudiorum, & sic ab illo tempore cepi Sanctus miraculis conuascare, & magis gratis abundare. ita Peibartus. Idem quoque Peibartus ait. 2. dixerat relicum fuisse à sanctis Fratribus socijs S. Bernardini Senensis ipsam dum viueret dicere solitum, Omnem gratiam quam haberes, vel habuisset, se acquisisse, & obtinuisse per deuotam recordationem gaudiorum beatæ Virginis, in quorum memoriam quotidie Coronam recitabat. hæc sanctus Bernardinus ex Peibarto, qui ex temporum supputatione potuit optime hæc accepisse à socijs sancti Bernardini, qui obiit anno 1441. Quare mirum non est, si de eadem Virgine deuotissime libenter, & seruenter conciones ad populum habebat, quod non solum vitæ eius auctor, qui eum concionantem audiuit, testatur apud Sanum tomo 3. verum etiam plurimæ eius conciones, quæ impressæ videntur, eaque sæpè in hoc opere citauimus, & sæpè declarant in quibus solidis rationationibus, & ad rigorem theologicum eluctatis ita pie, doctè, ac subtiliter de Virginis præstantia loquitur, ut in illis neque pietas, neque eruditio vlla ex parte desideretur.

Surius.

B. LAURENTIVS IVSTINIANVS
Patriarcha Venetus.

18 S. Laurentius Iustinianus.

Laurentius Iustinianus sermo. de Natiuitate Virg. Deum, inquit, veneremur in Matre, & Matrem honoremus in filio, quatenus filium Genetricis interpellante pro nobis, vincamus mundum, diabolum superemus, remtamur tentationibus, consequamur gratiam, adipiscamur coronam, atque in Regnum introeamus æternum. hæc ille.

Dionysius Carthusianus doctrina iuxta, ac pietate insignis quatuor libros de laudibus Virginis edidit, & in lib. 1. art. 3. ad Virginis deuotionem omnes hortatur his verbis: Totus, inquit, viribus laudemus, ac veneremur, diligamus, ac vereamur præstantissimam Dei matrem; cum hæc ipsum egerimus, recognoscimus nos nihil egisse condignum, nec beneficis eius posse idoneam rependere vicem. hæc Dionysius, qui tum in Commentarijs in Cantica Cantorum: quorum singula capita peculiaribus enarrationibus, quas articulos vocat, de Christo, ac Deipara, quam singularem sponsam singulariter vniceam, atque ineffabilem prædilectam sponsam cœlestis appellat, pie, ac doctè interpretatur, tum etiam in alijs compluribus suæ doctrinæ, quæ elaborauit monumentis, ubi que præclaræ, qua in Deiparam flagrabat, pietatis vestigia reliquit, eius enim digni, atque præstantiam aptissimis diuinorum oraculorum testimonijs, si milq; rationibus mirifice extollit ac prædicat, omneque ad eiusdem studium, & amorem excitat, atque inflammat.

B. IGNATIVS LOYOLA SOCIETATIS
Iesu fundator, eiusdemq; Societatis
in Deiparam pietas.

Sed iam ad recentiorum, qui insigni erga Virginem pietate nostra ætate claruerunt, exempla transeamus; quæ ut non solum certissimis sunt explorata documentis, sed nostro etiam maxime seculo perspecta, ita alios ad hanc pietatem propius poterunt inflammare. Et quoniam nostra etiam Societas Iesu domestica exempla suppeditat eorum, qui additi in primis sanctissimæ Virginis fuerunt, ea tacita præterenti vniuersa non patiar, sed omisi alijs in hac pietate præclaris quinque tantum recensebo, beatum miseram Ignatium Loyolam nostræ Societatis parentem, B. Franciscum Xauerium, B. Confalium Sylbeiram martyrem, B. Stanislaum Kostka, & B. Aloysium Gonsagan. De quibus hoc eodem ordine nonnulla, quibus eorum erga Virginem studium declarauit, aliquanto fortasse uberius narrare consilium est.

est id quod communis mihi cum illis eiusdem Religionis nexus iure quodam suo à me videtur exposcere.

Ignatius Beatus igitur Ignatius Loyola Societatis Iesu fundator, atque Parens, cui anno 1609 ob insignem viri sanctitatem, & plurima quæ per eum Deus multis in locis efficere dignatur miracula Pauli V. Pont. Max. decreto est tribuendum, flagrantibus omnibus penè Regibus, & Principibus catholicis, ut publicè Beatus appellaretur, & missa, diuinumque officium doctis in locis de eo tantisper celebretur, donec solemnè ritu referatur in numerum Sanctorum, quorum ille quoad vixit cupidissimus, ac studiosissimus, & ut cultum per se, suosque oratione defendit, sic imitatione dignitatem virtutis expressit. Is ergo in augustissimam cœli Regina honoris, & amoris studio fuit in primis infla-

Laynez mato ut testatur. P. Iacobus Laynez confessorum eius particeps in ijs, quæ de vita eius adhuc viuens perscripsit, & P. Iohannes Polancus in hist. Societ. & P. Petrus Ribadencera lib. 2. vitæ ca. 7. qui etiam in vita B. Ignatij lib. 2. vitæ ca. 7. qui etiam in vita B. Ignatij à prima sua in Deum conuersione Virginem in peculiarem sibi Aduocatam delegisse, ad quam in suis necessitatibus, ac difficultatibus confugiebat; cuius fauore multa est beneficia consecutus: quam Dominus, ut ait Laynez loc. cit. tanquam instrumentum ad iouandum B. Ignatium elegerat: & sanè qui Societatem Iesu Virginis filij conditurus erat, in matris profusissima, & constantissima pietate tantæ motus fundamenta iecisse meritò existimandus est.

Ribade Verùm ad singularia veniamus, cum in paterna domo B. Ignatius de mutanda vitæ ratione iam deliberasset, noctu (ut solebat) & strato surgens, ad imaginem Virginis feruentis per eam preces Christo obtulit, quibus mundi castris relictis, se eius signa fortiter, atque perseveranter secuturum spondit, quo tempore domus terræ motu contremuit, & cubiculum à fundamentis est concussum satis magno edito argumento, vel preces eius per Virginem oblatas esse exauditas, vel exterminatam Virgini ope dæmonem erroris, atque furoris sui reliquisse vestigia. Alia nocte ipsa quoque Dei mater paruulum filium gestans in vlnis in manifesta luce suam vigilanti B. Ignatio præsentiam longo spatio declarauit: tanta cum spiritali læticia permulcens, ut à cunctis huius

vitæ voluptatibus magno is cœperit fastidio abhorere; castitatem ex eo tempore sanctissime seruauit, turpiumque atque obscenarum rerum imagines ex eius animo Virgo purissima obliterarit atque deterferit. Nouam deinde vitam inchoaturus dum ad Virginis templum, quod est in Monte ferrato Religionis ergo pergerit, ut omnem scdæ voluptatis licentiam, ac potestatem sibi adimeret, in eodem itinere perpetuò castitatis voto se obstrinxit, nominatimque hoc votum B. Virginum Regina, in cuius patrocinio spes suas defixerat, nuncupauit: quamuis autem ex Theologorum sententia votum vni Deo fiat, tamen, qui aliquid vouet Sanctis, in sanctis ipsi Deo vouere intelligendus est, ut rectè explicat Caietanus. Quare, teste Glica, Pulcheria Augusta Deiparæ virginitatem consecrauit. & Euphianus hæret. 78. in uerba, inquit, Maria Virginis uerba continentur. & castitatem seruare, ut cap. 32. dixi Beatæ autem Virgini acceptam fuisse hanc clientis sui Ignatij sponsonem satis probauit, cum in suum patrocinium illum suscepit, castitatisque donum non ut cumque (ut verbis utar Polanci loco cit.) sed modo quodam altissimo, & ut putat Laynez perfectissimo ad extremum usque spiritum illi conseruauit: quibus verbis indicant eum quamuis natura præferendum, omni sensu libidinis in posterum caruisse, quod disertis verbis affirmat Maffeus in vita lib. 1. cap. 3. & lib. 3. cap. 8. Ad Montem ferratum ubi peruenit, Virginis ædem ingreditur, ibi confessione generali totius antea actæ vitæ diligenter peracta, quæ legerat) Nobiles olim equites cum nouæ militiæ initiarentur, totam noctem insomnem in armis ducere solitos, quod in Hispania Peruigilium armorum vocant, ipse ut ex auctoritate à veteri, nouum susciperet militiæ sacramentum: ritu per simili exiit arma, quibus ad eam diem seculo meruerat, & ante aram Virginis suspendi iussit, ac deposito ad incinam usque subuculam seculari vestitu, more pauperis peregrini Talarem tunicam è rudi sacco indutus, noctem illam (quæ Virgini Annuntiatæ diem sacram præcedit, quando Verbum caro factum est) Anno 1522. ad factatissimæ Deiparæ aram coram eius imagine, totam venerabundus exegit, modo stans, modo in genua procumbens, ex intimis animi visceribus se Virgini commendans; superio-

P. Ribade *neyra loco* *cuato.*
ita P. Lay-
ne, & in
hist. P. Pa-
lanci de ca-
stitate pu-
erissimas lib-
collata.
Voti ca-
statis B.
Virg. nunc-
cupat.
Maffeus,
in vita B.
Ignatij lib.
1. cap. 3. &
lib. 3. c. 8.
Nicolaus
Orlandi
in historiâ
Societ.
Ribaden-
lib. 1. vitæ
cap. 7.
D. Thom.
22. q. 88.
art. 5. ad 2.
Caieta-
mus ubi
Glicas.
Euphiani
P. Laynez
Maffeus.
Ribaden-
lib. 1. c. 4.
historia.
Nicolaus
Orl.
B. Ignatij
in serrato
ad aram
Virg ex-
cubat.

Ribaden
super recitanda B
Virg. horat
St. Trinitatis cogni
tionem peculiarem accepit.
Ignatius sabbata in honorem B. Virginis obseruabat.
Maffeus lib. 1. vita Ribaden lib. 1. c. 21. Maffeus lib. 1. c. 23 cap. 37.
Maffeus in Virginis templo die Assumptio nis voca Parisus of fert.
Lib. 2. c. 22 cum ad missam se praparat Virginem orat, ut cu filio suo ponit.
In sancta Maria Majore primum sacrum offert.
Lib. 2. vita B. Ignatij a Iohan Petro Mas feto cap. 4.
Lib. 3. Ribadeneira cap. 1.

superioris ætatis vitia deslens totum se toto pectore uni Deo, cui in posterum militaret, deuouens, sub Virginis protectione nouam vitam, atque militiam auspicatus. Manresa ubi prima spiritualis vitæ fundamenta jecit, dum horarias B. Virginis preces recitat in scalatum gradibus templi Dominicanorum insignem illam sanctissimæ Trinitatis cognitionem magna cum cœlestis consolationis copia diuinitus accepit, de quo plenius apud Ribadeneiram lib. 1. cap. 7.

21 Inter alia verò pietatis opera, quæ suscipit, non silebo sabbata in honorem B. Virginis ab eo obseruata, quemadmodum Compluti ipsemet Episcopi Vicario affirmavit. Lutetiæ postea Parisiorum cum aliquot socios ad perfectionis amorem, & animarum salutem procurandam permouisset, implorato (ut testis est Maffeus) Virginis patrocinio, votum pauperatis seruandæ, exacto Theologiæ studio, & proximorum saluti vacandi, ac Ierosolymam proficiscendi cum iisdem socijs in sanctissimæ Matris de æde suburbana, quæ Mons Martyrum dicitur, nuncupauit ipso die Assumptioni Virginis sacro anni 1534. Sacc dotio deinde initiatu anno 1537. antequam primum missæ sacrificium perageret per totum ipsum annum quo ad tantum sacrificium offerendum se comparat, obnixè & continenter Deo matrem obsecrabat, ut aditum sibi ad filium aperiret, & ut ipsum cum filio suo poneret: hac enim loquendi formula ipsemet B. Ignatius in ijs, quæ de vita sua P. Ludouico Consalez hispanico sermone dictauit, cum hæc ipsa narraret ad verbum est usus: qui modus loquendi Hispanis vulgaris, magnam vim habet ad B. Ignatij affectum declarandum, quo Virginem orabat, ut pro ea, quæ plurimum apud filium potest Mater auctoritate, omninò persiceret, ut in numerum seruorum filij, seu in filij familiam, ipsum ascribendum curaret. Circumactò jam anno Romæ primis sacris ad Domini Præsepe in æde sanctæ Mariæ Majoris operatur. Idem Romæ ad diui Pauli Apostoli in sacello B. Mariæ Virginis, atque ad eò coram ipsa ex voti formula, in quam eius etiam nomen inclusit, professionem cum socijs solemnem edidit, quam pariter in formulis etiam votorum simplicium nominatim exprimendam voluit, ut eandem votorum nostrorum & testem, & patronam haberemus. Quantum verò præsidij

fiduciæque in nobis ad implorandam, exorandamque diuinam misericordiam in optima matris clementia, & fide ponendum existimauit, perspicuè apparet in exercitiorum spirituum meditationibus, in quibus ad primum atque alterum colloquium, quod ad Patrem, & ad Christum habetur, præscribit & testium ad Deiparam: quo quidem factò non magis illam nostram fiduciam excitauit, quam indicauit suam. Ex hoc enim optimè colligimus peculiarem eius erga Virginem affectum, & modum, quem in suis priuatis precibus seruare solebat: *Neque enim Sanctus vir* (ut de S. Benedicto dicebat S. Gregorius) *potuit aliter docere, quam* *vixit.* Et sanè ne coniectura tantum, quam vis satis clara ducti, id asserere videamur, hoc apertè cernitur in commentario illo ejus manu descripto, cum ad quadraginta dies in ea deliberatione defixus, rationes in utramque partem disquiret, num expediret Domorum Professuum templa redditis ad eorum ornatum, vel fabricam habere, in eum enim commentarium per singulos dies quænam spirituum rerum sententiæ habuisset, quas i. Iustitiam, & diuinitus accepisset, quo precationis modo oteretur, quos intercessores adhiberet, aduocationem, inuocationemque sanctissimæ Dei genitricis ab eo accuratissimè tunc adhibitam: nam & eam tanquam mediatricem ad intercedendum apud sanctissimam Trinitatem semper implorabat, & per eam suas deliberationes Deo offerebat, ibique adnotatum præterea legimus eo tempore Virginem cogitatione interdum ita sibi objectam, ut spiritali deuotione illum ad suauissimas usque lacrymas compleuerit. Neque hoc fuit illi nouum, nam interiori animi obtutu vidisse eum Christi Domini humanitatem Manresa, & a libi, & aliquando beatissimam etiam Virginem Mariam, affirmat Ribadeneira lib. 1. vitæ ejus cap. 7.

22 Deiparæ verò opem B. Ignatius sæpè expertus est: cujus exemplum auctore Ribadeneira lib. 3. vitæ B. Ignatij cap. 6. in Collegij Patavini causa peculiariter apparet. Cum enim anno nostræ salutis 1584. in Patavini Collegij erectione non parua esset oborta difficultas obtinendæ possessionis cujusdam Prioratus Andriæ Lipomani, resque in Senatu Veneto disceptaretur, quodam Priori Andriæ

Par. 5. Of
fil. cap. 3.
Et. 4. unum
in trinitate
colligimus
in trinitate
in trinitate
sa. 10. 10.
Grego. 10.
2. dicitur
cap. 37.
in dicitur
ratione d
pauperum
Virgini
inuenit
ca. 10.
Ex. 10. 10.
mem. mo
nu. 10. 10.
a B. Ignatij
tit.
Ribade
neira
lib. 1. vi
tae ejus
cap. 7.
cap. 6.
Disputa
examinat
sur.
Societate
circa
jam
pro
utuo
nam

Andree sanguine propinquo, qui inter suos opibus, nobilitate, ac Senatoria dignitate præcelleret, acriter obnitente. Iacobus Laines, qui negotium Venetiis procurabat, per literas B. Ignatium orauit, vt pro felici rei euentu missæ sacrificium offerret: quod cum ipso Dei genitricis Natali die, qui in s. diem Septembris incidit, fecisset, Iacobo rescripsit, bono vt effect animo, ac tem coactam putaret: mox octauo post sacrificium die, frequentissimo Senatu, omnium ferè suffragijs ea nostris est adiudicata possessio. Et verò mirabile in primis visum est omnibus illius Reipublicæ peritis, pro aduenis, ignotisque hominibus aduersus Cnem, ac vehementer obfistentem Senatorem, frequentissimo Senatum tam vnanimi consensu conspirasse, præsertim cum eo die probatissimi Senatores, qui nostris potissimum studebant partibus, à Senatu omnes abfuerint, vt hinc Deiparæ præsidium B. Ignatio illud imploranti, præsto fuisse in dubijs, seu desperatis rebus non obscure intelligatur.

intuentur, eamque vnice diligunt, colunt, ac venerantur. Et meritissime quidem: æquissimum enim est eos, qui filij sui Jesu, non tantum præsentissimo numine persuuntur, sed de nomine etiam diuinissimo peculiati quadam ratione gloriantur; eius matrem peculiari quoque affectu, ac reuerentia prosequi. Quòd si Societatis ipsius morè vniuersè intueamur, si diligenter intimos vniuscuiusque nostrum sensus discutiamus, inueniemus profecto in omnibus hanc præcipue pietatem in Virginem vigere, & omnes in votis habere, vt publice quam latissime transfundant in alios, quam ipsi venerationem in eam priuatim hauserunt: Virginem item agnoscunt, & de Societate generatim, & de singulis optime meritam. Nam & eius opem singulari beneficio Societas experta est (vt cætera nunc omit- tam) in castitate purissima Societatis hominibus per necessaria, propter tot missiones, & peragrations, ad animarum salutem procurandam inter fideles, & infideles frequentissimas, & propter lectissimam iuuentutem in Gymnasijs, Seminarijs, & Congregationibus Societati creditam. Qua in re quantum à Deo, Virginis purissimæ intercessione, Societati sit colatum, omnes norunt, & ipsi hæretici inimici nostri (vt verbis vtar Moyfis) sunt iudices, non absque eorum ingenti admiratione. Vocationem quoque suam, qua ex mundi procellis ad Religionis tranquillissimam portum nostri sunt traducti, omnes ferè Deiparæ veræ Maris Stellæ acceptam ferunt, & de eadem ingentes ei gratias agunt.

24. Nec inter Virginis beneficia postremum illud est quod Societati tribuit, vt Congregationes externorum sub eiusdem Virginis præsidio, atque tutela (ex quibus, Virgine benefauente, tantus in Rempublicam Christianam manat fructus) tum in Collegijs, vbi vigent studia; tum in Domibus professis Societas magno studio excitaret, atque amplecteretur; quas longissime gentium quotidie propagat, & per vniuersum Christianum Orbem latissime disseminat, & vbiq; locorum frequentissimas habet, quæ profecto apud nos numero plurimæ, dignitate lectissimæ, morum integritate præclaræ sodales in Christianæ religionis officijs, & erga Virginem pietate, instituunt, atque educant. Quare lectissima iuuentus in nostris Gymnasijs ijs virtutum

Damò ab obijto egreditur, quia B. Ignatij Virgini fuerat adnotata.

Adiuciam & illud, quod grauissimum videri debet, quia vel ab ipsis hostib. expressum est testimonium egregiæ voluntatis B. Ignatij in Virginem; Auctori est idem Ribadacera, in vita B. Ignatij breuiori edita anno 1600. (vbi plurima per beatum Ignatium miracula effecta recenset.) inter alia Mutinæ eodem anno 1600. in illa celebri complurium dæmonum per beati Ignatij merita, è corporibus quatuor fororum, & alterius consobrinx earum expulsionem, fuisse pessimum dæmonem, obstinatissimum eundem, & confidentissimum plures sacrorum machinas eludentem; tandem ingratum excedere coactum, ad beati Ignatij nomen, quamuis eum irrisisset, adiecissetque laudationem eius luculentissimam, eum ter illum appellasset faustum, diceretque S. Ignatius, S. Ignatius, S. Ignatius me eijcit ob tuam humilitatem, & potentiam, & ob eius singulare studium, quo is viuus ardebat in sanctissimam Virginem.

23. Cæterum non abs re erit, si vbi de B. Ignatij in Virginem pietate agimus, aliqua de eadem, quæ in Societate Jesu ab Ignatio fundata viget deuotione, subnectamus. Et quidem Societas nostra vniuersa singulari Dei beneficio Virgini Deiparæ semper fuit addictissima, omnesque Societatis nostræ religiosi eam tanquam peculiarem Dominam, ac patronam

Per Virginem castitatis donum speratur in Societate.

Deut. 22. Vocatione à Virgine agnosimus.

Societas Congregationes Virginis beneficio eiusdem instituit.

tum initijs, quæ in Virginem feruntur imbui-
tur. Hanc vnam potissimum nostra Semina-
ria, quæ Romæ diuersarum nationum, & in
toto Septentrione plurima in Societatis disci-
plinam sunt tradita, morum Magistrarum stu-
diorum suorum Patronam agnoscunt.

*Pietatis
cultus quæ
erga Dei-
param So-
cietas ex-
arces.* Neque illud silentio prætereundum, quod
à Societatis Jesu nascentis exordio apud e-
iusdem religiosi vsu receptum cernimus cir-
ca globulorum sertum, vulgò B. Virginis Ro-
sarium, vel precariam coronam appellatum,
in quo certo quodam spherularum numero
ad Christi Domini, eiusque Genitricis vitæ
mysteria recolenda, orationem Dominicam,
& salutationem angelicam iteramus. Nam, vt
de aliquorum interim ordinum hominibus
taceam, apud quos in more est positum huius-
modi sertum conspicuum stare; à primis
certè nouem Societatis nostræ Patribus eum
è Gallia nondum constituta Societate, ad bea-
tum Ignatium Venetias pedites se conferrent:

Turfellin. *Maria corona,* inquit Turfelinus lib. 1. vitæ B.
Xaverij cap. 4. *Catholica Religio inter ha-
reticos inde: è collo suspensa protabatur,* reliqui
etiam Societatis nostræ homines è cingulo il-
lam pendulam propalam deferunt, non equi-
dem ad inanem ostentationem, sed vt hac præ-
candi formula suum multis nominibus Virgi-
ni Deiparæ debitum obsequium, atque inti-
mam, erga eandem, pietatem, & cultum om-
nibus testatum faciant: & verò nostrorum
exemplo, atque institutione in Transalpinis
Regionibus, sodalibus plerisque parthenijs
mox quoque iste ad hæreticorum detestatio-
nem solemnissimè esse coepit, vt inter alia, hoc
etiam signo quibus eos ab hæreticis internos-
catur.

25 Illud quoque Societatis erga Deiparam
studium, ac pietatem non obscure declarat,
quod cum eius Constitutiones à B. Ignatio e-
ditæ in Theologia doctrinam scholasticam
D. Thomæ legendam præscribant, & Quinta
eiusdem Societatis Congregatio Generalis
vnanimi consensu statuent in Theologia
scholastica S. Thomæ doctrinam, tanquam
solidiorem, securiorem, magis approbatam, &
consentaneam nostris Constitutionibus à
Professoribus nostris sequendam; excipit ta-
men quinta Congregatio illam S. Thomæ o-
pinionem, quæ est de Deiparæ Conceptio-
ne, in qua nostri Doctores sententiam hoc
tempore magis communem, magisque apud

*Constitu-
tiones So-
cietatis
Jesu.*

Theologos receptam, quæ vult, eam omnia
originali noxæ expertem, sequi iubentur. Et
sanè ante editas constitutiones, & ante hoc
decretum ab ipsius Societatis primordio No-
stri omnes tum Concionatores in foggessis,
tum Professores in cathedris, tum scriptores
in libris editis, Conceptionem Deiparæ Im-
maculatam rationibus, & scriptis pro virili
parte semper defendere sunt conati. Quinè
Iacobus Laynez, vnus ex nouem B. Ignatij
in Societate fundanda socijs, postea etiam
eiusdem Societatis Præpositus Gene-
ralis, vir piissimus iuxta, ac doctissimus, cum in
sacro Tridentino Concilio Theologum Pau-
li III. summi Pontificis vna cum Alphonso
Salmerone ex iisdem pariter nouem socijs a-
geret, & quæstio illa tractaretur de peccato
originali, cuius Deipara immunis exitu, Ro-
gatus suam sententiam, negat, auctore Riba-
deneyra lib. 3. vitæ eiusdem cap. 17. se quod
quartana febris grauius laboraret pro argu-
menti dignitate posse disserere, descendit ta-
men suggestum vt eumque suam sententiam
pro Immaculata Conceptione dicitur; Ve-
rùm præter spem, & opinionem tres integras
horas Deiparæ beneficio firmis lateribus pro
ea sententia plurimis allatis testimonijs, & ex-
quisitis rationibus, admirabili qua pollebat
eruditione, & omnium approbatione perora-
uit, in orationis verò fine se viribus valentio-
rem sensit, quam cum dicendi initium fecerat.
Et quidem sacrum Concilium Tridentinum
multis adnitentibus, & præsertim Laynez in
sess. 5. habita die 17. Junij 1546. ad decretum
de peccato originali declarationem expresse
adiicit, non esse suæ intentionis in eo decreto,
Beatam, & Immaculatam Dei genitricem
comprehendere, sed obseruandas Constitu-
tiones Sixti IV.

Et quoniam de Alphonso Salmerone men-
tio incidit, cuius eruditionem, ac doctrinam
sexdecim, eaque insignia, quæ in sacram præ-
cipue Evangeliorum historiam, & in reli-
quas noui testamenti partes exarauit volu-
mina, satistestantur; ad scribam quod idem
Ribadeneira in ipsius vita commemorat,
cum esset Concionator insignis, & in suis ad
populum sermonibus non verborum hofeu-
los, nec vanos quosdam conceptus ad osten-
tationem ex profanis auctoribus petitos, sed
solidos ex diuinis oraculis, & sanctis Pa-
tribus

tribus desumptos, ad Dei gloriam, & anima- rum fructum magna auditorum approbatio- ne, & frequentia proponere solitus esset, scri- bit Ribadeneira tanto enim erga Virg. studio flagrasse, vt in quadragesima singulis sabbatis Deipara ad populum verba faceret, non absque auditorum admiratione, quos ad Deiparæ pietatem mirificè inflammabat, cuius exemplum complures Concionatores ma- gna erga Deiparam pietate etiam nunc se- quuntur.

Pluribus Societate cunctis, vt de Virgine scribitur.
Illud quoque inter Virginis beneficia So- cietati concessa connumerandum videtur, quod & Societatis quoque obleruantiam erga eandem declarat; multos paucis hinc annis scriptores ingenij doctrinæque facultate præ- stantes ex nostro ordine extitisse, qui locu- pletissima condidit in honorem tantæ Vir- ginis ingenij, pietatisque monumenta, partim vt impiam, impuramque hæreticorum, præ- sentium recentiorum, qui contra Virginem os suum aperire ausi sunt, audaciam frangerent; partim vt Virginis præstantiam, atque digni- tatem declararent, & in alijs eiusdem exem- plo piom sanctitatis studium accenderent. Inter hos, vt omittam alios ex nostris, qui hoc idem argumentum egregiè tractarunt, meritò recenleri possunt Petrus Canisius, Franciscus Suarez, Franciscus Arias, Sebastia- nus Barrada, Blasius Viegas, Martinus del Rio, Horatius Turselinus, Christophorus à Castro, Franciscus Costerus, Vincentius Bru- nus, Laurentius Massellus, Ioannes Bonifacius, qui suæ non magis doctrinæ, quàm pietatis, erga Virginem immortale ediderunt monu- mentum.

Imago S. Mariæ ma- ioris à P. Francisco Borgia e- uulgata.
26 P. Franciscus Borgia Societatis nostræ Præpositus generalis, vir insigni sanctitate ex- celsos, qua erat in Virginem pietate multis, magisque difficultatibus superatis. Primus B. Virginis Imaginem ad exemplum eius, quam S. Lucas depinxisse dicitur, & asserua- tam in æde sanctæ Mariæ Maioris præcipuo cultu, sensuque Roma veneratur, depingen- dam curauit, & quo priuatum vnus Viris be- neficium, omnibus gentibus in commune conferret, plures ad huius exemplum depictas multis Principibus, & viris primarijs, ac no- strorum domicilijs communicauit, quæ vul- gatæ multis in locis amorem, ac pietatem in Virginem auxere. Hæc omnia testatur Riba- deneira in vita P. Borgiæ lib. 4. cap. 4. Huius

Imaginis exemplum B. Ignatius Azebedius Societate Iesu inclytus Christi martyr, vir religiosissimus, & Virgini apprimè deditus, ex vrbe secum extulerat, cum anno 1570. die 15. Iulij ab hæreticis Calvinistis Prædonibus in Indica nauigatione, qua Prouincialis in Bra- siliam cum multis alijs reuertebatur, est depre- henus. quare hac imagine sumpta, pro ut res, & tempus postulabat, ad officium, & pieta- tem omnes hortabatur: deinde obuiam hosti- bus factus elata manibus ea, quam diximus, Imagine contestatus omnes, qui aderant, se pro fide Catholica mori, vno in capite, tribus- que in pectore acceptis vulneribus ad hæreti- cis sacram Imaginem frustra extorquere co- nantibus, in mare est præcipitatus, vna cum ipsa Imagine, quæ de Ignatij manibus nun- quam exciderat, octo & triginta eius socijs pro eadem fide Catholica vna cum ipso interse- ctis. Corpus B. Ignatij in mare proiectum non sublidit, vt cætera: sed brachijs ad instar cru- cis expansis, quàm longissimè oculi sequi po- tuere, super aquas ferri non sine admiratione visum est, quod sacri huic imagini, quam in manibus ferebat, meritò ascribi potest.

27 Virginem quoque sanctissimam pecu- liarem Societatis nostræ curam gerere apertè ostendit visio illa quam ca. 20. retulimus cum P. Martino Gutierrez eiusdem Societatis viro sanctissimo, visa est Virgo Deipara Societa- tem vniuersam collectam, illiusque alumnos tanquam filios sub amplissimo sui pallij teg- mine amantissimè circumplecti, eosque ma- terno fouere affectu: quam visionem litteris Hierony- mandauit P. Hieronymus Platus lib. 1. de bo- no status religiosi, c. 34.

Inter signa porò peculiaris protectionis ac benevolentæ, quibus Deipara nostram Societatem est dignata, & illud recenlere possumus; quod primum, quod eadem So- cietas in sui exordio ad propria munera ob- eunda habuent templum, erat ipsi Virgini dicatum; ex quo postea, tanquam ex capite, Societas magno reipublicæ Christianæ bono in vniuersum terrarum orbem longè lateque eadem munia propagauit, idque templum eodem anno 1540. impetratum est, quo sum- mi auctoritate Pontificis Pauli III. ipsa est confirmata Societas, vt protinus natam susceperit quasi vniuersa Virgo beatissima, ac re- cto carentem benignissimè in domum suam recepisse videatur. Cum enim beatus Ignatius

Ribaden. lib. 3. vita P. Borgiæ c. 10. Ep. stela Pet. Diaz de marty- rio B. Ignatij & socie- rum, & li- tera ma- nuscriptio. Imag. vera B. Virg. ex B. Ignatij Azebedi manibus extrahere hæretici frustra co- nantur.

Virgo Sa- cietatis sub pallio comp- lecti visa Hierony- mus Platus.

Societatis parens, & reliqui Patres in Vrbe proprium templum ad confessiones audiendas, ad conciones habendas, & Christianæ fidei rudimenta pueris tradenda quærent; Ecceſia eis B. Mariæ, quæ à Strata dicebatur, opera Petri Codacij attributa est, ad Capitolij radices sita, salubri iuxta, ac celebri, & opportuno ad proximorum salutem procurandam Vrbis loco, quam ipsemet B. Ignatius, vt testatur in suis de Societatis rebus Commentarijs Ioannes Polancus, ex tota Vrbe delegerat. Qua ex æde postea Deiparæ pietatem spirans imago in pariete depicta in nonam Basilicam Alexandri Cardinalis Farnesij liberalitate à fundamentis magnificè extructam, artificum diligentia, ita vt erat integra est translata, & in primario eiusdem Basilicæ sacello, ad dexteram aræ maximæ posito, marmoreis eolumnis insigni collocata, pia fidelium veneratione colitur. Et sanè pijsſima mater filij sui alumnos complexa, eorum labores mirificè in eo templo adiuuit, quemadmodum fructus in vrbe ex concionibus, alijsque ministerijs, in crebra sacramentorum penitentiâ, & Eucharistiæ usurpatione; in abusus, qui in compures interpretant tollendis, in auita pietate, ac sanctitate excitanda, apertè declarat: adeo vt Cardinalem Baronium pietate ac doctrina clarissimum in exhortatione, quam anno 1604. ad frequentissimum populum, qui ad supplicationem quadraginta horarum bacchanaliorum tempore conflaxerat, in nostro templo habuit, dicentem audierim, templum istud meriti ANASTASIAM appellari posse, quod in eo frequens sacræ Eucharistiæ perceptio tot iam seculis apud laicos, qui perpauca exceptis, semel tantum in anno eam sumebant, intermissa, in pſſimum tandem morem restituit, ac veluti resurgere cœperit, qua in re illud Nazianzeno spectabat, qui Basilicam, in qua eius opera fides Catholica in vrbe Constantinopolitana, Arianorum potissimum hæresimere compressa, atque extincta, reuiuiscere, & caput stolere visa est, Anastasiam appellauit, teste eodem Nazianzeno oratione ad centum quinquaginta Episcopos; quam eandem Basilicam in memoriam eiusdem Deigenitris Mariæ fuisse dictam, scribit Sozomenus lib. 7. cap. 5.

Sozomen
Colligium
Societatis
Iosuin B.

His annexere possumus, & aliud Deiparæ erga nostram Societatem nec obsecrari, nec vulgare maternæ benignitatis, ac sin-

gularis beneuolentiæ argumentum. Paucis Virgini enim post annis à fundata Societate, Deipara in Lauretano templo cunctarum nationum peregrinatione celeberrimo, & miraculorum multitudine ac gloria longè clarissimo, admirabilem tot peregrinorum ed confluxum utilitatem procurandam, nostrorum opera, ac laboribus, vt vixeamque illam peculiari quadam ratione suam, Societati nostræ excolendam tradere dignata est. Cùm enim eo in templo ædes illa augustissima ex Nazareth pſimum, deinde ex Dalmatia Angeloum ministerio translata colatur, in qua ipsa nata, in qua ab Archangelo Gabriele salutaria Deum concepti, quam cum filio tot annos incoluit, quamque sibi cordi esse innumeris miraculis, ex quibus aliquot cap. 20. memorauimus omnibus testatum esse voluit. Iulius III. Pontifex Maximus Cardinalis Carpenſis sacræ ædis Protectionis admonitum anno reparatae salutis 1554. teste Ribadeneira lib. 4. vixit B. Ignacij, cap. 10. Collegium Societatis J. 87 Laureti erexit, supra maedum sanctæ domus contignatione nostris attributa, expensisque ad vtiæ necessarias ipsa Domo Lauretana suppeditante, vt esset; qui aduenarum, & indigentium confessionibus assiduam, ac diligentem operam daret, eosque Christianæ vitæ officijs sanctè instituerent, & ad pietatis studium sedulo inflammarent. Nec non confitens bice nostra Societate sacerdotibus, extertarum linguarum peritis, Transalpinorum, aliorumque diuersarum nationum confessiones sine interprete audire possent, quod deinde Collegium postea Paulo IV. Pontifice approbante, maiori nostrorum numero est auctum, Magno inquit Turdelinus lib. 3. histor. Lauret. cap. 12. & 13. & re ignois peregrinorum incrementis: Lauretana Domus emouit: ex eo enim temporis facta constat, & aduenarum frequentiam, qui cura sunt quingenti sacerdotibus de animæ suæ salute agere possunt, & donorum copiâ solito longe tunc maiorem.

Ad hanc vero erga Deiparam pietatem in nostra Societate f. ueodato, atque augmentum plurimum conferunt mutua notitia adhortationes: & vt alios tacemus, Claudius Aquatius eiusdem Societatis Praepositus Generalis in Epistola, quam anno 1586. ad studio perfectionis, & charitatis Fratrum de Societatis nostræ Patres fratresque dicit; eos ad præcipuam quandam erga Vir-

Card Ba
ronium
plum no-
strum
Anastasia
appellat.
& quare

Nazianz

Sozomen

Colligium

Societatis

Iosuin B.

P. 121.
De
adici
Societ
difficil
tibus
per V
nem a
liber

Robab
neyra

De p
tio a
g. ven
Socia

B. Fr
X. au
Virg
Egim

P. Flo
Ton

ginem beatissimam pietatem, atque fiduciam, veluti rationem quandam efficacissimam; quæ ipsos ad perfectionem etiam, atque etiam promovere poterit, quasi novis sacibus inflammare studuit. ad quod nonnullas affert rationes, illam præsertim, quia complures sancti hac Deiparæ devotione magnos in pietate progressus fecerunt, & quia B. Pater Ignatius Societatis nostræ Patris plurimum sibi præsidij in tanta rerum omnium Domina, atque Regina sibi collocaverat.

P. Ignatius Deiparæ addictus.

Societas in difficultatibus suis per Virginem ab eis liberata.

Et certe Societas crebris neque ambiguis, aut vulgaribus significationibus tanti nominis, ac patrociniij vim experta est anno enim 1587. difficillimis jactabamur procellis, potentium hominum studio concitatis: cumque P. noster Generalis Claudius Aquaviva quotidianas B. Virginis litanias universæ Societati recitandas indicasset, auxilium sensimus; foedissimi turbines conquierunt. Post aliquot annos similis nos tempestatis æstus excepit: emerimusque simul ac anno 1602. indicta post litanias quotidianas in singulis domicilijs ab omnibus recitari solitas statim, solemnique præce Salve Regina, vel Ave maris stella hujus auxilium Virginis suppliciter implorare coepimus.

De præcedentibus ad Virginem pro Societate.

Eug. Mater sanctissima; sic nos, ut coepisti, complectere. sic tibi penitus deditos, ac semper addictos tuere; & laboribus, studiisque nostris obere pietatis tuæ fructus, cujus semen in B. Ignatio posuisti. sic perpetuo repose, sic collige sic terram hanc nostram nunquam efforem velis, quam opis tuæ perpetuis officijs tanquam imbribus irrigasti. Tui sumus, quod è filio tuo multa bona suscepimus; quod multa plura speramus; tuum est, tuum erit. Auge Mater piissima tuam bene fidem; tuere Virgo Mater sanctissima.

B. FRANCISCUS XAVERIUS

Societatis in Jesu

B. Franciscus Xaverius Societatis in Jesu.

29 **B**eatus Franciscus Xaverius, unus ex novem B. genitij L. ysaie socijs sanctitate, & anna tuorum gloria in lyris, qui primus è Societate Jesu Evangelij lumen in remotiora rem indiam & in Japoniam intulit. B. Virginis Dei genitricis secundum Christum, teste nostro Horatio Turcellino in ejus vita lib. 6. cap. 5. maximè fuit addictus; cujus operam, & viam, & mores in omnibus suis rebus implo-

P. Horatius Turcellinus.

rate solebat. & ut omnittam vota bonis omnibus rennuciandi, saluti animarum vacandi, & Jerosolymam proficiscendi, quæ cum alijs primis Societatis nostræ Patribus, ejusdem consilij socijs Parisijs anno 1534. in B. Virginis templo, quod mons martyrum dicitur; nuncupavit ipso die Assumptioni Virginis sacro, quo eandem promissorum suorum, & testem, & præsidem haberet; complura, quæ ejus erga Virginem pietatem declatant, testantur. In tradendis symboli articulis, & decalogi præceptis illa ferè ratione utebatur, quemadmodum in quadam Epistola ipse scribit, ut primo præcepto decantato, primum Christi operam invocaret, recitata oratione Dominica; deinde cum reliquis caneret: *Sancta Maria mater Jesu Christi impetra nobis à filio tuo, ut primum ejus præceptum servemus seculo*, inde salutationem Angelicam adhibebat, eademque ratio in reliquis novem præceptis servabatur. Instructionis verò, qua doctrinam Christianam tradebat, clausula erat: *Salve Regina*, quæ B. Virginis operam, & auxilium omnes implo-

Vota eorū Virgino Lutetijs nuncupata.

Virginem nuncupatis docenda doctrina Christiana: Lib. 1. epist. B. Xaverij epist. 2.

Horatius Turcell. lib. 2. vita 2. 3. Contra dæmonem Virginis operam implorata. Lib. 2. c. 1. Energumēna, ac mātium adolescentem Virginis sacro celebrato sanata. in Japonia die Assumptionis per venit.

Cum Meliapote noctu antè atam Virginis supplicat, & à demonibus acriter verberatur, Deiparam sui certaminis spectatricem implorabat, illis verbis idemdem petitis: *Dominæ opitulare, Dominæ mihi non opitulaberis*. In dubijs rebus Deum consultebat, adhibita beatissima Virgine deprecatrice, quod & fecisse scribitur Meliapote, cum abceps animo esset, pergeret ne ad Mazacates, an in Indiam rediret. Obsessum à dæmone adolescentem, qui linguæ usum amiserat, & periculo suo laborabat sacro Virginis sacro, excusso dæmone, integræ sospitati restituit. In Japoniam ubi tot prælata facinosa ad Dei gloriam edidit, ipso Assumptæ Virginis die, multis difficultatibus, quibus eam navigationem Satanas impedire conatus est, Virginis ope superatis, pervenit. In reditu ex Japonia cum scapha, in qua quindecim erant viri, propter duos Saracenos, ab oneratia, in qua ipse vebatur, retinaculo rupto vi tempestatis esset abtepta, & momento penè temporis omnium conspectum effugisset, omniumque opinione desperatum de ea jam esset, sub à Xaverio precibus ad Deum, & Deiparam Malacensem, cui etia sacrificia vouit, post triduum è certissimo naufragio incolumis ad oneratiam, Dea Deiparaque beneficio redijt.

In morte
Virginem
inuocabat

In supremâ agitudine moribundus biduum
voces illas subinde iterabat: *Jesu fili David, mi-
serere mei. Et, Mater Dei memento mei;* tan-
dem *IESVM*, & *MARIAM* sæpè inclamans, in
Sanciano Insula apud Sinas, dum in illorum
conuersionem, non sine maximo capitis sui,
vel perpetuæ seruitutis discrimine, se totum
tradere meditatur, atque ardentè exoptat die
2. Decembr. anno Domini 1552. ætatis suæ
55. Indiæ verò suæ peregrinationis undecimo,
sanctè obdormiuit in Domino.

B. CONSALVVS SYLVERIA

Martyr Societatis Iesu.

B. Consal-
vus Sylue-
ria e Soc.
Iesu.

Beatus Consalvus Sylveria Societatis Iesu
sacerdos martyrij palma illustris, cujus vi-
tam Nicolaus Godignus ejusdem Societatis e-
leganti stylo nuper in lucem edidit, egregia in
Deiparam pietate, & obseruantia fuit. Is
Patre Sorteliæ Comite, clarissimo genere in
Lusitania ortus, adolescens Societatem ingres-
sus, in religiosam perfectionem adipiscendam
alta sui despicientia, rerum humanarum con-
temptu, seuera corporis sui castigatione, pro-
ximisque iuxta Societatis institutum omni o-
pera ad Christum adducendis strenuè incu-
bit. In Indiam ad Christi fidem inter Bar-
baros disseminandam trajecit, ibique Provin-
cialis munere summa fide, nec minore exem-
plo persunctus, in Monomotapam Africae
regionem profectus, Regem Deiparæ aspectu
secundum quietem permotum, quod tractat
de Miraculis scriptus, cum matre, & ceo-
centis proceribus baptismo iustitavit, beo-
dem deinde Rege mendacijs Minguamis Me-
humerani, aliorumque tuum monitus est,
cædem suam cum adhuc in Lusitania esset, di-
uinitus edoctus, ad eamque jam imminetentem,
amicisque prædictam, ardentissimis precibus
se comparauit. demum à barbaris strangula-
tus die 15. Martij anno redemptionis nostræ
1561. in Molengessem præterfluentem pro-
jectus est, quorum singulos Deiparæ
Rolarijs donauerat. hæc ex Masfio lib. 2. e-
pist. Scio in historia anno 1540. & ex Godi-
gno. De ejus verò in Deiparam pietate hæc
ex Godigno accipe. In lib. 2. ejus vita c. 2.
agens de ipsius in Monomotapam nauigatio-
ne: Chiaulo, inquit, feliciter soluit Idibus
Januarij, anno Christi natu 1569. toto naui-

A Mono-
motapa Re-
ge marty-
rio insigni-
tus.

Masfio
Godignus.

Summa

gationis tempore pietatis, & religionis ope-
ribus sese exercuit. In beatissimam Virginem
Deiparam, quam viâ ducem, ac præ-
monstratricem delegit, ejus studium præci-
pue enituit: meditando enim illius virtuti-
bus, & ornamentis integram diebus singu-
lis horam à prandio decreuit, quam solu-
rarè nauigatio. Primos tredecim dies, co-
actis ex mandato Nauarchi ad horam certam,
atque ad certum navis locum quotquot in ea
militum, & nauarum genere vehebantur,
non minori omnium voluptate, quam fru-
ctu, de Magnæ Matris laudibus summa a-
nimi contentione dixit, instituitque eodem
Nauarcho assentiente, primum ut unoquo-
que sabbato, deinde ut diebus singulis ejus-
dem sanctissimæ Virginis Litanæ solenniter
dechantarentur. Nec verò beatissima Virgo
pietati defuit suorum, ipso enim Purifica-
tionis die nauigantibus monstravit terram,
cujus aspectu plures dies caruerant, sed re-
pentinus casus gaudium turbavit; tanta e-
nim de repente, tamque insolens, ea anni
tempestate exorta procella est, ut integram
noctem mari toto errant, incerti de via.
Cumque ventorum vi navim retro agi crede-
rent nauæ; ecce tibi illucescente die reuolui
Mozambici terra, & in ea eminens templum
Deiparæ Virginis; cui à propugnaculo co-
gnomen, religiosè dicatum, summa omnium
laetitia, & acclamatione cominus monstrator;
ut nemini dubium fuerit, quin Virgo sanctissi-
ma medijs in undis navim rexit; tutamque
ad portum adduxerit, & singulari beneficio
gratam se suorum laudum prædicatorum simul,
& auditoribus exhibere voluerit. Obseruatum
est, quo primum tempore apparere terram
nauicularius clamauit, Consalvum recitandis
horarijs precibus intentum, tunc illum Psal-
104. versiculum dicere: *Expandit nubem in pro-
tectionem eorum, & ignem ut luceret eis per no-
ctem,* quæ ille omnia præsentis Deiparæ patio-
cinio accommodabat. Utque igitur ad portum
applausa nauis, & facta delectatio est, Consal-
vus subito ad illud ipsius Virginis templum,
quod apparuerat, nudis pedibus se confert, a-
liquot ibi dies permansit, assidue intentus ora-
tioni, nec summis Pan haleonis Sala viii pri-
marij Consalui propinqui precibus moveri po-
test, eius ut domum diuertat. hæc Godignus,
qui & aibi lib. nimirum 3. c. 2. ubi ejusdem Con-
salui

Consal-
Sylveria,
84. Dicit,
râpitiu

Psal. 104.

B. Sta-
lanus K
ka Virg
nie flu
sifirou
P. Fran
Iesu Sa
nus in
vitas

Qua in
sebolu
ga Virg
agebat

Emman-
bus An
poloran

salui affectus in res sacras recenser. hæc de eodem habet. quanto studio, inquit, Deiparari Virginem profectus sit, cum multa alia: tum frequentissimi de ipsa publice, & priuatim habiti sermones argumento sunt. De sanctissima enim Virgine, ubi se occasio dabat libens gaudensque loquebatur. Interdum autem animi in illam affectui externus cultus ex æquo respondebat. vbiunque enim aliquam eius imaginem intuebatur, demissis modeste oculis, & magna capitis, & totius corporis inflexione, flexis etiam nonnunquam genibus, illam venerabatur. Erat in ambulatione Goani Collegij Virginis effigies, venerationis ergo vulgò exposta, in eius conspectum quoties Consaluis se dabat, nocturno præsertim tempore, quominus posset obseruari, subsistebat paulisper, & supremam rerum Reginam, ac Dominam agnoscebat, venerabundus ante illam procumbebat. Idem sæpè animaduertit, cum in eiusdem Collegij hortu precarios globulos deambulando percurret, quoties enim Angelicam salutationem inchoabat, toties ante sacræ effigiem genua flectens, pium erga B. Virginem animum ostendebat. hæc de Consaluo Godignus.

B. STANISLAUS KOSTKA

Societatis Iesu.

B. Stanislaus Kostka Polonus & Societate Iesu ad quam Deiparæ voce (ut dicemus) missus est, incredibili erga eandem amore, atque obseruantia ferebatur, quod ex ijs, quæ ex vita eius à nostro Francisco Sacchino præ, & grauitè conscripta ad verbum verè excerptissimus, & hic subiicimus, facile intelligi potest. eum enim esset in Masouia Polonici Regni Prouincia Catholicis parentibus, & ex peruerstis, ac senatoria profapia nobilibus ortus Viennam ad Seminarium in disciplinam Patrum Societatis Iesu studiorum causa tredecim circiter annos natus mittitur, ubi mira eius erga Virginem pietas, atque deuotio eluxit. dum enim Viennæ puer literis operam daret, semper in manibus Rosarium habebat, vel pios libellos: qui precationes, aut laudes Parentis sanctissimæ continerent. In scholasticis quoque exercitationibus eius laudes potissimum tractabat. Egrotanti cum Angelica manu singulari Dei beneficio, astante sancta Barbara virgine, & martyre; quam

peculiari affectu colebat, sacrosancta Eucharistia præbita esset; non ita multò post apparuit ei beatissima Virgo paruulum filium in sinu gestans, consensu clientem suum, & recreans: & quo vberiori eum suauitate perfunderet, puerum Iesum in eiusdem lectulo collocauit. Inde agro non animi solum miracula allata consolatio est, sed etiam corporis reddita valetudo, & cum lauit cæli Regina beneficium. in digressu enim nominatim eum admonuit, ut in Societatem Iesu ingrederetur: in quam, multis difficultatibus, & laboribus superatis, constanti admirabili, Romæ, quo eam ob eandem fam pedes, quamvis tenellus & delicatus Virgine per Dillingam se contulit milliaribus itinere. eo itinere mille, & ducentis confectis, demum admissus est: ubi verò cum reliquis novitijs viuere cœpisset erga Virginem beatam ita studium, pietatemque auxit, atque animum filij profusus induit, ut suam Matrem appellare eam in omni sermone consueuerit, idque tanto cum sensu, adeoque simplicitate ingenuitate, ut audientibus partem suæ suauitatis alpegeret. Cum frequentissimè de ea loqueretur noua semper, & magnificentissima quadam, quibus eam appellaret, excoGITabat nomina, & gradus in quibus collocaret, altissimos: apparebatque graue illi esse, quod adæquare sui iudicij præstantiam nequiret verbis; nec celsius quiddam, ubi illam reponeret, inueniret. Ad salutationem Angelicam, sacrum Rosarium, precesque alias cum Psalmis in laudem Virginis consuetas suauissimè afficiebatur: cumque quam liceret creberrimè in ijs exequendis occuparetur, obseruabant Patres, id quoque eum præstare cum quadam venustate oris & gratia extraordinaria, planè ut ei ab plena gratiæ Regina, cuius inseruiebat laudibus, præter morem indita videretur. Denique etiam exoptauit die, quo illa assumpta est in cœlum, solui vinculis corporis, idque ut optabat, & prædixerat est consecutus nocte, quæ præcedit Assumptionis sacram diem sancti Andreae mense ab Societatis ingressu decimo, Matrem, ac Dominam suam secutus est ætatis suæ anno 19, tam leui prægresso morbo, ut omnino medicorum consilio præter naturam eo tempore, tamque leui ex causa mors illi contigerit, suprema nocte,

co m m m m m
cat.
B. Virgo
cum filio
et apparat.

B. Virgo
monet eum
ut in So-
cietatem
ingredia-
tur.

B. Stanis-
laus B. Vir-
ginem ma-
trem suam
appellabat.

mirificè de
B. Virgine
loquitur.

In obitu
quem sibi
prædixit
ram videt
Obijt in
peruigilio
Assump-
tionis sancti
Iesu, ac
Mariæ ad-
mina Wood
iterans.

quæ

qua decessit, sacræ Crucifixi Imaginis plagas summo cum sensu exosculatus simili affectu oblatam qua valens utebatur, Virginis Imaginem complexus, atque osculatus est, & altera manu Rosarium cum piacularibus granis, altera sacrum cereum sustinens inter sanctissima Iesu, & Mariæ ingeminanda nomine, animam Deo reddidit. Apparuisse quoque moribando beatam Virginem aliqui prodiderunt; cuius sanctitatem pluribus eius intercessione editis miraculis, quæ alijs referenda relinquimus, attestatam Deus voluit.

B. ALOYSIUS GONSAGA SOCIETATIS IESU.

B. Aloysius Gonsaga Virginitatis socius. Ex vita ipsius & P. Virgilio Cepario part. 1. c. 2. Virginis beneficium nascitur.

32. **B**eatissimus Aloysius Gonsaga à Societate Imperij filius primogenitus, idemque futurus hæres sicuti peculiari B. Virginis ope in lucem est editus: ita quo ad vixit, eandem Virginem peculiari animi affectu coluit. cuiusque virtutes conatus est imitari, etenim cum eius mater partus difficultate ita laboraret, ut omnibus medicamentorum præsidijs, frustra adhibitis, ipsa cum foetu in utero ex medicorum sententia morti esset proxima, Marchione eius viro assensum præbente, se Lauretanam Virginis domum, vna cum puero, si superueniret iniuriam vouit. Voto emisso B. Aloysium enixa est, quem tamen paulò post moturum medicis pronunciabant. Sed Virginis sanctissimæ ope, & mater periculo, & filius morti substractus est: cum adhuc esset puerulus tantum in Virginem pietatis, ac deuotionis affectum concepit, ut cum de ea loqueretur seu cogitaret, imò vel eius nomen audiret, spiritali quodam deuotionis sensu totus commoueri, & colliquefcere videretur. vix decem annos natus Florontia, ut Deiparam aliqua in re ei gratissima imitaretur, perpetuæ virginitatis votum Deo in honorem eiusdem Deiparæ, coram celebri Imagine Virginis Annunciatæ, quæ summa omnium pietate in ea vrbe colitur, nuncupauit. quinimò Virginis præsidio, non solum Virginitatem perpetuò integram, & illibatam seruauit, verum etiam nullis carnis stimulis inquam commotus, nullis turpium rerum imaginibus est perturbatus, quemadmodum testati sunt ij, qui eius confessiones audierunt, singulis etiam diebus sabbati in honorem Virginis ieiunabat.

Miro deuotionis affectu de Virgine loquitur. Par. 1. c. 2. Et cap. 6. Par. 1. c. 2. Virginitatem Deo in honore Virginis vouet. Non sentit carnis stimulos. s. part. c. 6.

Mediolani dum esset adhuc in sæculo, crebro pietatis loca, præsertim verò templum Virginis ad S. Celsum eo tempore miraculis plurimis illustre, adire solebat. Madridij in Hispania cum decimum quintum ætatis annum ageret, Dei voluntatem circa vitæ suæ statum certius cognoscere cupiens, ad eam rem statuit die aliquo Virgini sacro per eandem Virginem id è Deo magna cum animi contentione quærere, instabat dies Assumptionis Virginis sacer anni 1583; quare multis precibus adhibitis, magna cum præparatione ad sanctissimam Eucharistiam eo die percipiendam le comparauit, qua sumpta se totum in preces dedit; enixè rogat Deum optimum, vt per suæ Genitricis intercessionem ipsi significare dignetur, quam nam vitæ rationem inire debeat, quo gratum suæ maiestati obsequium præstet. at ecce quasi clara, ac manifesta vox ab eo auditur, qua vt in Societatem Iesu ingrederetur ei dictum est: hæc lætus effectus post multas abscortas difficultates, quibus eius ardens desiderium est dilatatum; tandem fit voti compos Roma die 25. Nouembris 1585.

Illud quoque hic obiter indicandum, in domino illa, quam B. Aloysius Madridij incoluit, post aliquot annos à pijsissima, arque illustrissima femina Anna Felice de Gusman, Marchionissa Cantarassenli Domum Probationis Societatis nostræ institutam fuisse, cubiculoque illud, in quo idem debebat in eius memoriam venerationi haberi.

Quo autem studio B. Aloysius Deiparam imitari niteretur, ex quibusdam præceptis calamo exaratis, quæ ad humilitatem comparandam sibi ipse constituerat, licet colligere: in quibus inter alia scriptum inuenitur ad humilitatem acquirendam plurimum habere momenti beatissimæ Virginis patrocinium, ad quam propterea peculiariter confugiendum dicebat; quippè quæ sicut præ omnibus puris creaturis in hac virtute enituit, ita præcipuè eos promouere studet, qui huius virtutis magno flagrant desiderio, eaque de causa ad eius opem patrocinium que confugiunt. hæc ex eius scripto. Demùm consumptus in breui expleuit tempora multa, pluribus enim meritis, atque virtutibus ornatus Romæ die 21. Iunii 1591 ætatis 24. excessit è vitæ: quem multis miraculis Deus clarum reddere est dignatus. hæc omnia in vita eiusdem religiosè, ac diligen- ter à nostro Virgilio Cepario edita ple- nis habentur. S. CARO.

Par. 1. c. 2. Dando. para. 1. c. 2. ad. Soc. tatem. 15. c. 2. 1. m.

in Dini. eius Me. dridij Do. mus. Pr. batoni. argum.

Deipar. imitatio. fuit.

Exim. Caro. 26. D. 1. m.

S. CAROLVS BORROMÆVS CAR-
dinalis Archiepiscopus Medio-
lanensis.

33. Sanctus Carolus Borromæus S. R. E.
Cardinalis tituli S. Praxedis Archiepi-
scopus Mediolanensis, Pij IV. summi Ponti-
ficis ex sorore nepos, nobilissimo genere na-
tus, nostra ætate quasi lucidissimum sidus toti
præfulsit Ecclesiæ. enim verò Prælatorum
omnium fuit exemplar absolutissimum, Car-
dinalitæ dignitatis decus præclarissimum, in-
staurator vigilantissimus Ecclesiasticæ disci-
pline, iurium Ecclesiæ propugnator acerrimus,
pastorali curia imprimis insignis, zelator
in diuino cultu promouendo feruentissimus,
cuius causa nec sumptibus, nec laboribus vllis
vnquam parcebat, in difficultatibus exantlan-
dis constans, ac strenuus, in periculis pro Dei
gloria subeundis impavidus, atque inuictus
animæ suæ propter Christum, & gregem suæ
fidei commissum planè prodigus, in Episco-
palibus functionibus assidue administrandis
indefessus, vitæ sanctitate, atque innocentia
eximus, orationis assiduitate præstans, sui
corporis afflictatione admirabili, incredibili
penè ciborum abstinentia, eximia in pauperes
beneficentia, miraculorum gloria maximè il-
lustris. omni denique virtutum genere cu-
mularissimus. Is anno nostræ salutis 1584.
die 4. Nouembris migravit in cælum, post-
modum anno 1609, miraculis toto terras-
rum orbe clarus à Paulo V. Pontifex. Max.
in sanctorum numerum omnium ordinum
consensione, ac gratulatione ascriptus est: &
sanè populorum ad eius clientelam, fidemque
confugientium pietas atque studium Romæ,
Mediolani, Neapoli, alijs Europæ locis tanto
studio fertur, ut non nisi peculiari Deipro-
uidentiæ, quæ sanctos suos in laboribus ho-
nestare consuevit, tribui possit. Et hæc quidem
omnia, atque his plura, quæ ne longius digre-
diamur, consultè præterimus, ex eius vita à
multis diligenter conscripta abundè cogno-
scere licet.

Eximia S. Caroli er-
ga Deiparæ
tam pietas

Is igitur talis, ac tantæ sanctimonix. Vir,
ne quid ad virtutum, quibus maximè claruit
cumulum de-isset, Virgini Deiparæ impense
addictus esse voluit, cuius rei argumento cum
multa esse possint, non ijs dumtaxat con-
tentj erimus, quæ in vita sancti Caroli Italico

conscripita idiomate à Ioanne Petro Giuslano
nobili Mediolanensi ex religiosissima con-
gregatione oblatorum S. Ambrosij ab eodem
sancto Carolo instituta p.è. ac luculenter mæ-
data sunt litteris, quæ nos ad verbum ferè la-
tinè reddita in hoc nostrum opus coniecimus.
Hic igitur Auctor cum de virtute religionis,
quæ in sancto Carolo potissimum enituit
plura commemorasset, hæc de eius in Deipa-
ram pietate lib. 8. capit. 2. subiicit.

Fuit B. Carolus sanctissimæ Deiparæ stu-
diosissimus, eam sibi peculiarem patronam
adoptauerat, eiusque perfugio in cunctis suis
angustijs magna animi fiducia viebatur. Vir-
ginis etiam officium recognouit, & in opti-
mam formam restituit, illudque flexis quo-
tidie genibus recitabat, addita etiam corona
quam ne in ipso quidem itinere omittebat.
si verò longius fuisset iter, quod iniuerat, con-
sueuerat dum eam recitare Rosarij mytheria
animo meditari. Omnibus Deiparæ priuilegijs
pane, & aqua victitabat, & quoties salutatio-
nis Angelicæ signum daretur, confestim vbi-
cunque locorum, etiamsi in luculenta esset
via, genua floctebat, eamque recitabat: de e-
quo etiam, si in equo offenderetur, continuè
desiliebat, quo flexis genibus Virginem salu-
taret. pari pietatis officio si quem per triuia
sacerdotem, qui sanctissimum Eucharistiæ sa-
cramentum ægroti domum deferret, offende-
ret, coeptum deserebat iter, vt Christum Do-
minum, donec ad templum rediret, prosequeretur,
neque inde prius abscedebat, quam is in
sacram capsulam ritè reconderetur. In sua
quoque Metropolitana Ecclesia (quod eius
erat in Deiparam studium ac pietas) certam
erexit aram ad titulum Rosarij, cuius sodalita-
tem illic instituit; impetrauitque à summo
Pontifice indulgentias omnes, ac priuilegia,
quæ eidem Rosarij sodalitati in Romano B.
Virginis supra Mineruam Templo iam pridè
concessa fuerant, singulis mensibus primo quo-
que Dominico die haberi voluit, adhibita Vir-
ginis imagine supplicationem, quæ quidem
ad hanc usque diem consuetudo perdurat ei
aræ largitus ipse est pictam tabulam, vbi Flo-
rentinæ Annunciatæ effigies ad vivum expres-
sa, sibi multo ante donata à magno Ecuriæ
Duce Francisco Mediceo. Insuper curauit, vt
in omnibus collegiatis, ac parochialibus Ec-
clesijs, coacto ad ænis campani pullum clero,
ac populo præcineretur Antiphona Virginis,
quæ

eo tempore occurreret, ut ad Mariæ nomen & inter celebrandum Sacerdos, & inter ministrandum Clericus caput inclinarent, quo & Virgini honor, & populo exemplum eiusdem rei faciendæ exhiberetur. ut denique supra Ecclesiarum parochialium fores Virginis effigies pennicillo exprimeretur. Populum hortabatur, ut præcipuis Deiparæ solemnitatibus cælesti se pane reficeret. instituit, ut omnes etiam milites Virginis Imaginem secum ipsi continenter haberent, eiusque officium quotidie recitarent. omnia denique quæ ipse condiderat collegia, sodalitates, confraternitates, & loca pia sub Virginis patrocinio, præsidioque constituebat, eamque ipsis in Aduocatâ tribuebat, præcipiebatque ut singuli sodales, ac fratres ad studium eiga Deiparam declarandum, eius officium, ac Rosarium recitarent.

Idem auctor infra cum de eiusdem Sancti Caroli pietate in peregrinationibus suscipiendis scriberet, subiicit eum inuicem longa illa quidē, ac maximè difficilia suscepisse, ut beatæ Virginis dicata Templi suis pedibus inuiseret. hæc ex vita sancti Caroli excerptimus.

BEATVS PHILIPPVS NERIVS

*Fundator Congregationis
Oratorij.*

*De B. Phi-
lippo Ne-
rio ex vita
suis ab An-
tonio Gal-
lonio con-
scripta.
Lib. 2. vi-
sa B. Phi-
lippi Ital-
icæ cap. 24*

NTRA recentiores quoque præcipuè commemorandus est beatus Philippus Nerius Florentinus, qui plenus dierum 26. Maij anni Domini 1595. ætatis suæ 80. Romæ diem clausit extremum, vir multi nominis, & virtutis, & cum paucis conferendus, clarissimæque Congregationis Romæ, quæ Oratorij dicitur, & sapientissimus Fundator, & prudentissimus Rector est habitus, ad cuius exemplum alibi quoque tum eius alumni, tum etiam alij magno cum fructu eam instituerunt, præsertim Neapoli; ubi, ut obiter hoc attingam, magno animarum emolumento præclaro à fundamentis Dei Genitrici, & omnibus sanctis templo excitato, insigni domicilio compluribus illud vitæ institutum complectentibus posuerunt; fundatore imprimis Francisco Maria Tarugio è Monte Politiano B. Philippi alumno vitæ sanctimoniam, & familiaribus in Templo ad populum sermonibus insigni, qui postea Clem. VIII. obedientia coactus Archiepiscopatum Aucionensem suscepit;

*Francisc.
Maria Tar-
ugio à
dinali.*

max inter S. R. E. Card. allectus, non ita pridem sanctè, ut vixerat, Romæ obijt in domo Patrum Oratorij, quibus eum senio iam confectus debebat. Sed ut ad B. Philippum reuertamur, in qua erat in Deum, ac proximum egregia pietate, diuinæ gloriæ propagandæ, atque hominum saluti procurandæ fuit apprime deditus; & quod præcipue rem nostrâ attingit, religione, ac pietate eiga Dei beatissimam matrem exitiis. Hic igitur vir tantus, ac talis, cum ut sit Congregationi Oratorij tutelæ præsidium, & notæ familiaris præcipuum aliquod insigne quæreretur; huius sanctissimæ Virginis nomen, & Imaginem radijs vnde quæque coruscantem filium quæ in sino fouentis inscripsit; eandemque postea Imaginem in sigillo, quo in obfignandis literis Patres Oratorij vterentur, vltorandam censuit. vt ordo ille verè clarissimus, eius nomine, ac patrocinio gloriaretur in cuius materna pietate fundatus innuitur. Quæ in re illud memoria dignum accidit quod eiusdem Deiparæ Imaginem radijs similiter circumfusa supra ianuam Templi B. Mariæ in Vallicella, vulgo dictæ, non sine illo tum Patrum admiratione, postea ab eis est repetita. quod plane Dei providentia, & Virginis fauore factum existimatur. Huiusmodi enim imago à B. Philippo pro insigni Oratorij delecta, eademque supra Templi illius fores antea collecta Congregationem ipsam, quæ tunc migratura, sedesque ibi postea fixura erat, præsignificasse vita est. quod rei eventus declarauit, cum ad templum illud haud multo post B. Philippus cum suis emigravit, ubi nunc nobilissimo templo extructo Patres illi magno cum Vrbis fructu, & approbatione, familiaribus ad populum sermonibus ex eiusdem B. Philippi instituto habendis, & Sacramentorum administratione in proximorum salute procuranda, grauius ac strenuè se exercent: in quo etiam Templo illud in Deiparæ honorem peculiare est, quod omnia etiam eiusdem templi sacella ipsi Deiparæ dicata cernuntur: si vnum excipias pretiosissimis lapidibus magnificentissimè exornatum, in quo B. Philippi corpus decenter asservatur. Et verò B. Philippi egregium in Virgineam studium ac deuotionem, beneficia singulari benignitate à Deipara, vel per Deiparam in ipsum collata, abundè testantur; vt videre est in eius vita ab Antonio Gallonio eiusdem Oratorij Sacra-
dote,

Gallonius in vita B. Philippi Nerei.
dote, viro pietate, ac eruditione insigni, latino primum, deinde auctius Italico sermone lauculenter conscripta; vnde nonnulla, quæ hic referimus, iidem fere verbis transfulimus. Itaque vir Beatus non ipse solum erga Virginem studio ferobatur singulari, sed ad hoc locus etiam assidue hortabatur. In Deiparæ honorem precationibus aliquas iaculatorias ad opem eius implorandam recitari iubebat, cuiusmodi est illa, quam ipse frequenter vsurpabat: *Virgo Maria Dei genitrix lesum ora pro me.*

In ca. ubi de virgine orationis eius
& illa: *Virgo Mater da mihi, vs semper tui sum memor;* & alios ad varios animi affectus pios excitandos; quorum exempla ad calcem vitæ eiusdem Italico sermone editæ habentur; ex quibus corollas aliquas crebro in Deiparæ honorem à suis recitari volebat in hunc modum, vt ad numerum globulorum coronæ B. Virginis loco Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ, quæ recitari solent, aliqua ex his precationibus identidem reperenda substitueretur. In suo cubiculo (quod post eius obitum in oratorium, ubi sacra sunt, meritò est conuersum) à Domino, & à B. Virgine sæpius meruit visitari: sed peculiariter año 1594. cum desperata à Medicis eius salute penè moribundus, Beatissimam Virginem ad se in lectulo iacentem venire coniecit: mox integram sanitatem recepit. ipse verò toto corpore nullo fultus adminiculo ad vnus circiter cubiti altitudinem sublimis mirandum in modum attollebatur, & Virgini clara voce vber-

B. Virgo in suo cubiculo assidue apparat admiranda Virginitas apparuit.
rimis intermixta lacrymis dicebat audientibus, qui aderam, ipsamque ita à cubili sublata videntibus (inter quos aderat Antonius Gallonius, qui hæc litteris mandauit.) *O charissima mihi Virgo tu ad me venisti, vs me his doloribus liberares? & quis ego sum, qui tua presentia sum dignus?* & similia verba humilitatis, & familiaritatis plenissima. Alias anno 1576. cum tignum, cui rectum adiculæ superponebatur, in qua sacra à Patribus Oratorij fiebant altera ex parte totum extra murum, fulciente nemine, staret, vidit noctu Deiparam suis illud manibus sustentantem: ex quo præsentissimam eius opem in tanto discrimine intellexit: statimque à fabrica reatum illud, ne spontè corruens aliquem opprimeret, demolendum curauit. Cum aliquid à Deo enixius consequi vellet, Virginem deprecatricem adhibebat, quo in genere anno 1572. cum Cæsar Baronus eiusdem Oratorij Sacerdos, vir

B. Philippi Nerei adsumus sublimis terra at illatur.
non minus vitæ sanctimonia, quam eruditione clarissimus, qui postea in S. R. E. Cardinalium numerum est coopatus, & periculosa febri ita laboraret, vt de eo iam concludatum esset, B. Philippus ad orandum pro eius valetudine se dat, cuius orationis series ipsi Baronio, qui eo tempore somno correptus erat, obiecta est. videbatur sibi videre eundem B. Philippum prope Christum stantem; ad Christi dexteram sanctissimam Virginem candenti amictu, & beati Virum obnixè Dominum rogantem in hæc verba: Cæsarem restitue pristinae valetudini id quod magna fiducia varijs identidem repetebat, nec tamen quicquam impetrabat: quare ad sanctissimam Virginem conuersus, cum ea suppliciter agebat, vt quod ex se consequi non poterat, per eam omnino assequeretur. cumque Virgo impensè oraret filium, tandem exorauit. Somno deinde æger expergefactus, breui omnino penitus morbo liberatur. Anno 1576. cuiusdam afflicti capitis doloribus, & febribus vehementer afflicto, manibus suis capiti impositis in has prorupit voces: Peccata fuge: sanctissimam Dei matrem magno pietatis affectu venerare: & confestim melius habere cepit, breuique incolumitati est redditus. Post eius obitum rogatus à nonnullis, vt à Virgine sanctissima aliquid exoraret, illic fructum precum eius sunt experti. Cum enim quædam mulier anno 1595. Octobri mense fetum mortuum effudisset, obstetrix multis remedijs frustra adhibitis, sanctissimæ Virgini pro puero votum fecit: sed cum non exaudiretur, orauit B. Philippum, vt beatissimam Virginem ipse rogaret, vt puerum à mortuis excitaret: quo sacro baptismo ablui posset: & aliquot beati viri capillis admotis, extemplo mortuus infans redijt ad vitam. mox saluari baptismatis vnda abluitur. Cuidam puellæ gratissimè ægro-tanti Deipara cum B. Philippo, ad quem puella cum parentibus confugerat, per quietè visa ei dixit se B. Philippi intercessione moribus depulsuram, atque ita breui conualuit.

B. Philippi Nerei adsumus sublimis terra at illatur.
35 **H**anc porò erga Virginem pietatem non tantum viri Ecclesiastici coluerunt, verùm etiam seculares Principes præclara eius rei exempla posteris reliquerunt, quorum

Ad pietatem Virginitas horretur lib. 2. c. 39. Dolore capitis agrum sanat. Lib. 2. c. 33. Per Virginitatem impetrat desiccatam vitam. Cuiusdam agrotantis salutem.
Lib. 2. c. 33. Additis ipsa in vita Latino sermone edita habentur.

Ad pietatem Virginitas horretur lib. 2. c. 39. Dolore capitis agrum sanat. Lib. 2. c. 33. Per Virginitatem impetrat desiccatam vitam. Cuiusdam agrotantis salutem.
Lib. 2. c. 33. Additis ipsa in vita Latino sermone edita habentur.

CONSTANTINVS IMPERATOR & Civitas Constantinopolitana

35 **H**anc porò erga Virginem pietatem non tantum viri Ecclesiastici coluerunt, verùm etiam seculares Principes præclara eius rei exempla posteris reliquerunt, quorum

quorum nonnulla, omiffis plurimis, huic ca-
piti inferenda duxi.

*Constantinopolis à
suis fundat
ione Deiparæ dica-
ta.
Zonaras.
Niceph.*

Constantinus Magnus Imperator longè
clarissimus cùm constantinopolitanam urbem
Bizantijs fundasset, Episcopus, qui ad Nice-
nam Synodum conuenerant, euocauit vt suis
precibus noua ædificia confirmarent, quem-
admodum testatur Zonaras lib. 3. Annal. &
Nicephorus lib. 8. Eccl. hist. c. 26. Igitur, inquit
Nicephorus, *encania, & consecrationis festum
diem celebrant: in cruento sacrificio operantur:
precibus, votuq; urbem abundè prosequuntur,
& firman: eademq; Dei genitrici dedicant, no-
uam Romam, imperantemque Constantinopolim
cognominantes. Alexandro cum Bizantijs Eccle-
siam regente. hæc ille. Idem porò Constanti-*

*Gregorius
Turonen.
Tres pueri
ingentes
columnas
B. Virginie
ope astol-
lunt.*

nus, teste Gregorio Turonensi in libro de glo-
ria martyrum c. 9. Deiparæ Basilicam admi-
rabili opere erexit, in qua cùm columnæ præ
magnitudine (habebant enim sexdecim ped-
um circuitum) leuari non possent: beatissi-
ma Virgo per visum ostendit artificei quasnam
machinas adhiberet, quomodo trocleas sus-
penderet, atque funes, iussitque vt tres pue-
ros è scholis ad tantum opus adhiberet: quæ
omnia cùm ille euigilans perfecisset, tres illi
pueri columnas, quas multitudo virorum for-
tium mouere nequiverat, summa velocitate
subleuarunt. Quantum autem opis à Deiparæ
Virbs Constantinopolitana Virgini, vt dixi,
dicata, eiusque nomine Ciuitas Virginis
appellata, consecuta est, facile declarant
Græcorum historia, & Annales apud Theo-
phanem; qui cùm aliquod magnum à Deo
consecutum populum Constantinopolita-
num tradit, id Deiparæ precibus consecu-
tum, affirmat. Inter alia verò Ciues Con-
stantinopolitani à Saracenis, alijsque Bar-
baris sæpe obsessi, vel oppugnati cum com-
plura, eaque celeberrima in vrbe illa essent
Deiparæ templa, eiusque cultus apud ipsas
inprimis vigeret, ad Deiparam confugientes,
eamq; enixius inuocantes non sine magna
barbarorum clade sunt liberati. quod peculia-
riter consecuti sunt cum ingenti exercitu
obsiderentur ab auaribus Thracibus, qui Hun-
ni dicuntur, anno nostræ salutis 625. dum
Heraclius Imperator in bello Persico occupa-
tus ab ea Vrbe abesset, & iterum à Saracenis
anno 672. sub Constantino Pogonato: & ab
ijsdem anno 717. sub Leonis Isaurici ini-
mum cùm nondum bellum contra sacras I-

*Constanti-
nopolita-
na Ciui-
tas à Vir-
gine de-
dicata.*

magines apertè suscepisset. quæ omnia fusius *Cap. 10.*
cap. 20. descripsimus. Et quemadmodum Ci-
uitas illa quamdiu Roman. Pontificis Chri-
sti Vicarij, omniumque Christianorum Pa-
tris auctoritatem venerata est, Barbaris, atq;
infidelibus inexpugnabilis extitit Dei geni-
tricis præsidio, de qua meritò dicitur Cant. 8. *Cant. 8.*
Ego murus, & vbera mea Turris: ita vbi à com-
munionem sanctæ sedis Apostolicæ pertinaci
animo se subduxit, Deiparæ patrocinio in-
dignam se reddidit, de eaque illud Thren. 2. *Thren. 2.*
dici potest: *Luxus anemurale, & murus pari-
ter dissipatus est;* nam anno 1452 setia tecu-
da Pentecostes infra octauam ceclbritatis ad-
uentus Spiritus S. cuius processionem à filio
plerique eorum impiè negant, à Mahometto
Turcarum Tyranno est capta, & in durissimâ
Turcarum tyrannidem iusto Dei iudicio sunt
traditi. vt vel sic aperiant oculos, & rectè de
S. Spiritus processione, cuius vltionem sunt
experti, sentiant; & ad vnitatem S. Romanæ
Ecclesiarum omnium Ecclesiarum matris, ac ma-
gistræ reuertantur: sicq; Deiparæ protectio-
nè, ac præsidium iterum experiri mereantur.

NARSES DVX EXER- citus.

Narses Iustiniani Imperatoris Dux mili-
um inclutus, qui Gothos ferocissimos
diuturnis victorijs insolentes penitus proli-
gavit: Italiamque à periculo Arjanismi cui
illi erant vehementer addicti, & ab eorum ty-
rannide in libertatem asseruit anno Domini
553. Deiparæ Virginis aded studiosus fuit,
vt eius intercessione, ac peculiari directione
in prælijs instructus, ingentes de hostibus re-
tulerit victorias, quod fusius cap. 20. exposui-
mus. vbi etiam ab infamis euocatorum in Ita-
liam Longobardorum probamus eum fuisse
immunem.

*Narses
Iustiniani
Imperat-
oris
Dux.*

LVDOVICVS PIVS IM- perator.

Luovicus Pius Caroli Magni filius
Templa in Virginis honorem constru-
xit, cui ita addictus fuit, vt ne venatum qui-
dem proficisceretur, nisi sacram Deiparæ I-
maginem secum conferret, vt coram illa in
media solitudine suas funderet preces, aucto-
re Crantzio in metrop. lib. 1. cap. 10.

*Ludovicus
Pius in Dei
paramph-
ligio.*

SANCTVS

SANCTVS HENRICVS IM-
perator.

S. Henricus Imperator.
S. Chonegunda Imperatrix.
Roman. Naucles.
Viso Henrici Imperatoris.
Ejundem virginis in Deiparae gratissimam esse sibi in dicitur.
Contifred.

Sanctus Henricus Imperator, cuius memoria in Rom. Martyrol. die 14. Junii recollitur cum S. Chonegundæ conjugē, de qua in eodem Martyrol. die 3. Martii perpetuam virginitatem singulari Deiparæ ope illibatam sequevit. obiit autem anno Domini 1024. Is in eadem Deipara colenda adeo fuit studiosus, ut teste Joanne Nauclero generatione 14. ingrediens in urbem, primam noctem in Basilica Sanctæ Mariæ Maioris semper excubante soletet. semel autē visione quadā admirabili dignatus est, quam verbis Naucleri referam, quod ex ea S. Henrici religio, ac pietas in Virginem sanctissimam, eiusdemque Virginis in eum benignitas perspicuè appareat. Fertur, inquit, de Henrico hoc, quod semper primam noctem ingrediens urbem, solitus fuerit in Ecclesia S. Mariæ Maioris manere. contingit autem semel, quod dum solitarius oraret. visus sit sibi Christus pontificalibus indutus procedere, missamque celebraturus, quem sequebatur S. Laurentius, & loco subdiaconi Vincentius: post hos Virgo Dei genitrix cum multitudine Virginum, & Angelorum: de hinc Joannes Baptista cum Patriarchis, & Prophetis: post hos Petrus, & Ioannes cum cæteris Apostolis, & Evangelistis: S. Stephanus cum Martyribus, S. Martinus cum Confessoribus. Angeli incæperunt introitum: *Suscipimus Deus misericordiam tuam, & dum cantaretur, Dextera tua plena est iustitia, Omnes Christum, & B. Virginem imitantes, extenderunt digitos in Henricum: post Evangelium indicibili iubilo Angelus librum deosculatum à Christo, præsentavit B. Mariæ & post eam omnibus per ordinem deosculandum: demùm innuit B. Virgo Angelo, ut porrigeret librum etiam Henrico ad osculandum dicens: Præbe ei pacis osculum, cuius mihi virginitas placet: & cum præ nimio gaudio raptus, nesciret ad plenum intendere: Angelus ipsum in nervo tangens, dicit: Hoc tibi erit signum dilectionis Dei propter tuam castitatem, & iustitiam, & exinde usque ad mortem claudicabat: ex quo eventus vocatus est Henricus Claudus. hætenus Nauclerus. Idem S. Henricus plurima erexit templa, de quibus, ac de ejus castimonia Gottifredus Viterbiensis in suo chronico sic cecidit:*

Conjuge virginea Virgo permansit, & ille Catholicas adeo Ecclesias numero quasi mille.
Inter alia porro Tempa Spira: primarium templum in Deiparæ honorem regia magnificentia construere cepit, quod postea Conradus II. perfecit: ex quibus omnibus non tantum ejus in Virginem studium, verum etiam quantum illud Virgini acceptum fuerit facile cognosci potest.

SANCTUS STEPHANUS REX
Hungaria.

37 Sanctus Stephanus Rex Hungariæ se S. Stephani ipsum, Regnumque suum per votum, & oblationem in Deiparæ tutelam assiduis precibus obtulit: Ecclesiam in honorem Virginis in Alba regia Vibe magnificentissimam extruxit, & regia munificentia exornavit. Assumptio festum Hungariæ celeberrimum esse, & diem Domine ab ipsidem appellari voluit, quos Virgini devotissimos ex institutione S. Stephani, & S. Gerardi martyris Episcopi Canadiensis testatur Hungarorum capitis submissa inclinatio ad nomen Virginis, ut supra diximus in S. Gerardo, & alia, quæ refert Canisius libr. 5. de B. Virgine cap. 28.

IOANNES COMNENUS IMPERATOR
Constantinopolitanus.

Ioannes Comnenus Imperator Constantinopolitanus post inignes victorias, quas de Schyris, alijsque hostibus Virginis ope, quem admodum tract. de Mirac. uberius diximus, reportavit, Deo, ac Deiparæ vota persolvit, in festo, quod Pazzinacorum vocant, in rei gestæ monumentum, & grati animi testimonium, quas victorias Deiparæ, ut unica Victorici acceptas referens, eidem religiosum anno Domini 1123, paravit triumphum: qui à Niceta Choniata describitur: *Currus gemmis pretiosissimis ornatus à quatuor equis candidissimis traheretur, habenas viris potentissimis moderandas, & cognatus suis currum currandum dedit. In currum Dei Genitricis imaginem collocavit, ipse crucem manu gestans, pedes antecessit, & S. Sophia Templum ingressus, atque in conspectu omnis populi ob successus gratijs Deo actus in Palatium abiit.* hæc Nicetas. Idem ante eum fecerat Ioannes cognomento Zimesces Imperator Constantinopolitanus anno Domini 971, propter in-

Conradus II. Imperator

Conradus II. Imperator

S. Gerardo

Ioannes Comnenus Imperator Constantinopolitanus

Ioannes Zimesces Imperator

gentem victoriam de Barbaris Deiparæ præsidio partam, de qua in tract. de Mirac.

HENRICUS INFANS PORTVGALIA, & Indica nauigatio.

Henricus infans Lusitanie Deiparæ studio siffimus. P. Massæus

Hieronymus Oforius.

Henricus Ioannis Lusitanie Regis eo nomine primi filius non solum bellica virtute: verum etiam vitæ sanctimonia illustris & in Deum, cœlitesque omnes, ac beatissimam præcipue Dei Genitricem observantia fuit singulari: ac teste nostro Massæo liber. 1. hist. Indic. in summa corporis firmitate, tamquam licentia illibatam virginis florem ad extremum usque spiritum retinuisse creditur. quod de eo constanter affirmat etiam Hieronymus Oforius lib. 1. de rebus gestis Emmanuelis, is nova Orientis maria, & ignotas, ac longinquas terras explorandi cupiditate, & cœlesti etiam monito per quietem sibi facto incitatus anno à Christi natiuitate 1470. aliquot instructis, & adornatis nauibus aggredi cœpit, Cœli Regina præcatus, uti volens, ac propitius cœptis adesset. Itaque eius iussu Nearchi in singulos annos ad remotiora Africæ litora nauigantes, oras illas, atque regiones antea ignotas legentes usque ad Leenam promontorium singulari Dei beneficio pervenerunt ad annum usque 1460. quo Henricus varias in nationes via Evangelio munito, Templisque aliquot in locis extructis, & præsertim illo, quod Deiparæ dicavit, quatuor passuum millibus Olissipone ad fauces portus, unde naues in Orientem solvunt, diem clausit extremum, eos animi magnitudinem Lusitanie Reges imitati novas terras exquirendi, & Christianæ fidei propagandæ studio ulterius progressi, tandem sub Emmanuele Rege anno 1498. in Indiam, & Calecutium usque pervenerunt. Quantum porro præsidij in hac Indica expeditione Lusitani in Deiparæ, quam hujus nauigationis patronam agnoscent, sibi ponendum existimant, ex eodem Massæo lib. 2. hist. Indic. facile cognosci potest: cum enim egisset de India à Vasco Gama tunc primum

explorata initio 2. lib. sic ait: Patet facta jam India primum omnium Emmanuel toto Regno supplicationes induxit: dein Maria Virgini ejus nauigationis Præsidij exiructam ab Henrico Principe adiculam in ipso aditu portus Olissiponenfis miram in amplitudinem extulit, auctusque, Ad ejus templi custodiam, & ceremonias, & naualis præsertim turba, Ducumque animos ritè expiandos eximia sanctitate monachi acciti à Hieronymiana familia, locus desumpto à Christo incunabilis nomine Beulchem dictus, in primis totius Hispaniarum structura, dum religione visendus hæc Massæus. Quæ quidem omnia aliquantò fufidius referre libuit, tum ad pietatem Henrici Principis, & Emmanuelis Lusitanie Regis erga Virginem sanctissimam declarandam: tum ut Lusitanie in Indiam expeditionis initia, & incrementa ferè supra humanas vires deuidis tot validis hostium classibus, tot ferocissimorum barbarorum militum exercitiis profligatis, felices successus habuisse sub tantæ Præsidis patrocinio intelligamus: quo via ad lumen Evangelij, in barbaras illas, & efferas nationes, à nobis lingua, & moribus distinctissimas inferendum, appareret, ac muniretur. ut sicuti per ipsam Christum ad nos descendit, ita & per ipsam Christi cognitio, atque cultus, longè lateque ad plurimorum salutem in India disseminaretur. Qua in re multorum religiosorum ordinum labor, atque charitas in animabus illis ad Christum perducendis enituit. quid etiam in hoc præstiterit B. Franciscus Xaverius B. Ignatij Societatis Jesu fundatoris socius, vir Apostolico spiritu plenus, qui undecim, quibus in India vixit, annos, in toto ferè Oriente multo suo labore, ac vitæ discrimine, Christi Evangelium disseminavit: & Primus omnium in Iaponia, amplissima Insula, Christum annunciat, supra ex parte diximus. quid verò Societas nostra jam inde à sui ortus initio, & consequentium annorum spatio in India sub Deiparæ præsidio præstet, alijs dicendum relinquamus.

B. Trani seu Xaverius